

SINTEZĂ A JURISPRUDENȚEI

2013-2015

CONSILIUL PENTRU PREVENIREA
ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII
ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII

SINTEZĂ A JURISPRUDENȚEI
2013-2015

Autori: **Olga Bulmaga și Carolina Bagrin**

Coordonator: **Ian Feldman**

Acest material a fost realizat de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității cu sprijinul financiar al Fundației Konrad Adenauer.

Formulările și viziuni exprimate în această publicație aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere sau politicile Fundației Konrad Adenauer.

Toate drepturile sunt protejate. Conținutul publicației poate fi utilizat și reprodus în scopuri non-profit fără acordul prealabil al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

Cuvânt înainte

Programul Statul de Drept Europa de Sud-Est al Fundației Konrad Adenauer (KAS) are plăcerea să vă pună la dispoziție prezenta selecție de decizii importante emise de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din Republica Moldova.

Am decis să edităm prezenta publicație în trei limbi: română, engleză și rusă. Suntem convinși că traducerea deciziilor în limba rusă, concomitent cu publicarea versiunii originale în limba română, va permite tuturor cetățenilor Republicii Moldova să înțeleagă pe deplin respectivelor decizii. În același timp, traducerea în limba engleză va ușura cititorilor din străinătate să urmărească dosarele și dezbaterile din Moldova. În plus, prezenta publicație este destinată să contribuie la promovarea și protejarea drepturilor omului, acestea fiind din totdeauna una din principalele misiuni ale KAS.

În ultimii douăzeci de ani a putut fi observat un progres gradual în domeniul protecției drepturilor omului. Însă nu putem să considerăm actualul nivel atins de protecția drepturilor omului ca fiind de la sine înțeles. În urma unor evoluții alarmante, cum ar fi creșterea populismului și a unor știri îngrijorătoare referitoare la reparația ideologiilor extremiste, realizările ultimelor decade se află sub amenințare. Luând în considerare toate acestea, putem doar să subliniem importanța unor proiecte ca cel de față. Garantarea drepturilor omului depinde puternic de o largă conștientizare și sensibilizare în rândul societății civile. Posibilitatea de a accesa deciziile oficiale cu privire la problemele de anti-discriminare este vitală pentru promovarea acestui obiectiv. Partajarea cunoștințelor și a bunelor practici între instituțiile judiciare și parajudiciare ale regiunii poate crește suplimentar rezistența acestora în fața amenințării reprezentate de deteriorarea sistemului juridic al unui stat.

Ca și în cazul altor state, Republica Moldova își are propriile sale specificități legate de discriminare în cadrul societății. În 2013 a fost creat Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității al cărui mandat continuă și astăzi. Deși Consiliul și-a desfășurat activitatea de multe ori în condiții generale dificile, au fost emise mai multe decizii importante, dintre care am alcătuit o selecție de 113, pe care le-am inclus în prezenta publicație. Așa cum rezultă din lucrare, în Republica Moldova practicile discriminatorii sunt încă răspândite la scară largă, iar persoanele și grupurile beneficiază de tratament inegal în funcție de apartenența la o etnie, sex, orientare sexuală, religie, dizabilități fizice sau mintale, precum și de alte criterii. Totuși, în ultimii ani Republica Moldova a făcut progrese în abordarea discriminării, cu siguranță și datorită contribuției importante aduse de activitatea Consiliului. De aceea considerăm Consiliul ca fiind o instituție fundamentală în combaterea discriminării și în creșterea protecției drepturilor omului în Republica Moldova.

Libertatea, justiția și solidaritatea sunt o parte din principiile de bază care fundamentează activitatea noastră. KAS este o fundație politică afiliată mișcării creștin-democrate din Germania. Cu peste 80 de birouri în străinătate și cu proiecte în peste 120 de țări, ne aducem contribuția la promovarea democrației, a statului de drept și a unei economii sociale de piață. KAS a inaugurat Programul Statul de Drept Europa de Sud-Est în 2005, ca parte integrantă din cele cinci programe regionale privind statul de drept active în prezent la nivel internațional.

Programul Statul de Drept Europa de Sud-Est se concentrează pe următoarele șase arii tematice în care există o nevoie substanțială de reformă și consultanța în interiorul și între statele din regiune: drept constituțional, drept procedural, protecția drepturilor omului și al minorităților, combaterea corupției, reconcilierea cu trecutul prin mijloace legale și a ordinii juridice europene. Programul Statul de Drept Europa de Sud-Est acționează împreună cu parteneri locali căutând astfel să asigure răspunsuri pentru cele mai urgente necesități și evoluții, atât pentru fiecare stat în parte cât și la nivel de regiune. Împreună cu partenerii noștri ne aducem contribuția la crearea unei ordini internaționale care să permită fiecărui stat să se dezvolte în libertate și sub proprie responsabilitate.

De aceea, Programul Statul de Drept Europa de Sud-Est al Fundației Konrad Adenauer speră că această publicație va contribui la obiectivul general de promovare și protecție a drepturilor omului în Republica Moldova, cât și în alte părți din sud-estul Europei.

Hartmut Rank

Director

Programul Statul de Drept Europa de Sud-Est

Fundația Konrad Adenauer

În anul 2018, am marcat 5 ani de la intrarea în vigoare a Legii cu privire la asigurarea egalității. La prima vedere, poate nu pare atât de mult, dar am reușit în acest timp cu pași mici și multă muncă să avansăm atât ca instituție, cât și ca societate. Cred că această aniversare este un bun prilej pentru a aduce în prim plan munca făcută de echipa Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității. Din acest motiv, am elaborat o publicație care cuprinde cele mai relevante decizii ale Consiliului, emise în perioada 2013-2015 și sunt sigur că acest volum este doar un prim pas.

Domeniul prevenirii discriminării este încă „tânăr” și provocator nu doar pentru Moldova, ci și pentru multe alte țări. Un șir de probleme grave pe care le generează discriminarea încă nu au soluții-standard, unanim acceptate. Pentru dezvoltarea acestui domeniu, e crucial ca experiențele instituțiilor anti-discriminare să fie larg distribuite, minuțios analizate și, desigur, dezbătute critic.

Prin efortul nostru de a aduna și publica jurisprudența Consiliului, ne propunem să ajutăm specialiștii și persoanele interesate să înțeleagă profund transformările prin care trece acest domeniu. Pentru ei materialul prezentat va putea servi ca un instrument practic și un document de referință. Sunt sigur că acest volum va ajuta și profesioniștilor din domeniile conexe – funcționarii publici, jurnaliștii, politicienii, activiștii – să înțeleagă mai bine direcția în care evoluează societatea în ceea ce ține de respectarea dreptului la egalitate și nediscriminare.

Discriminarea este o „boală” socială care are o trăsătură paradoxală. Purtătorul acestei „boli”, adesea nu este conștient de propria problemă. Am văzut în practica mea persoane care au o percepție de sine exemplară, chiar perfectă și niciodată nu și-ar imagina că sunt provocatori de suferință prin discriminare. Unii, descoperă cu stupeoare că au discriminat fără să-și dea seama. Astfel de cazuri, în care intervenția noastră contribuie decisiv la schimbarea unei atitudini și a unui pattern comportamental, mă bucură cel mai mult.

Nu exclud că și cititorul nostru uneori se poate regăsi în cazurile descrise atât în ipostaza de victimă, cât și în ipostaza de sursă de discriminare. Unele stări, de fapt, acceptate tacit drept normale, la o analiză mai profundă se dovedesc a fi cazuri de discriminare. Mă bucur că societatea noastră învață să genereze mai puțină suferință și în acest proces de transformare socială, eu văd rolul Consiliului drept unul crucial. Sarcina noastră nu este doar să reacționăm după cazurile semnalate, ci și să prevenim activ discriminarea prin educație, informare și dezbateri publice.

Nu voi uita niciodată unul dintre primele noastre cazuri: al unei eleve cu dizabilități care trecea, zilnic, prin umilințe publice în cadrul unei școli profesionale. În procesul de audieri am rămas șocat să înțeleg că astfel de comportamente din partea unui cadru didactic, nu doar că nu erau atacate sau oprite de colegi, dar au fost mult timp tolerate și chiar percepute drept o formă de „educație”. Scoaterea cazului la iveală, discutarea lui într-un mediu sigur și instituțional a făcut ca mulți martori să vadă cu alți ochi acest comportament, dar și să vadă situația prin ochii persoanei discriminate.

Eu înțeleg că cele 113 cazuri descrise în această carte reprezintă o mică parte din ceea ce se întâmplă zi de zi în țara noastră și constat, cu regret, că majoritatea cazurilor de discriminare rămân neraportate. Cauzele sunt diverse. Uneori, victima și martorii sunt intimidăți de puterea sau violența agresorului. Alteori, participanții la astfel de cazuri nu înțeleg că le-au fost încălcate grav

drepturile. De asemenea, sunt cazuri în care victimele nu știu cui să se adreseze pentru preveni sau a opri discriminarea.

Pe lângă jurisprudență, Consiliul promovează intens instrumentele accesibile tuturor pentru a-și apăra drepturile, prin campanii, transparență mediatică și instruiți atît pe teren, cât și prin cursuri online disponibile pe site-ul instituției.

Fiecare din noi poate aduce o schimbare spre bine și sper că lectura cazurilor cuprinse în acest volum va servi drept suficientă motivație ca să acționați împotriva discriminării.

Elaborarea acestui volum a devenit posibilă doar grație suportului Fundației Konrad Adenauer, fapt pentru care le aduc cele mai sincere mulțumiri.

Ian Feldman

Președinte al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității este o autoritate publică independentă instituită prin Legea cu privire la asigurarea egalității nr.121/2012.

Misiunea: prevenirea și protecția împotriva discriminării, asigurarea egalității, promovarea oportunităților egale și a diversității.

Viziunea: promovarea și susținerea creării unei societăți incluzive, unde oamenii se bucură de oportunități egale și își realizează drepturile și libertățile indiferent de sex, rasă, culoare, origine etnică, limbă, naționalitate, dizabilitate, orientare sexuală, vârstă, religie sau convingeri, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar.

Atribuțiile:

- examinarea corespunderii legislației în vigoare și a proiectelor de acte normative la standardele privind nediscriminarea;
- monitorizarea modului de implementare a legislației din perspectiva egalității și nediscriminării;
- examinarea plângerilor și repunerea în drepturi a victimelor discriminării;
- informarea și sensibilizarea societății în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare.

CUPRINS

Câmpul muncii.....	9
Educație.....	21
Acces bunuri și servicii disponibile publicului.....	27
Alte domenii	49

Câmpul muncii

Cauza 001/2013, decizia din 17.10.2013

Petiționarul a susținut că este hărțuit la locul de muncă de către conducătorii lui, datorită diferențelor de opinie.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și cu art. 7 alin. (2) lit. f) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate constituie hărțuire în câmpul muncii pe criteriul de opinie.

Consiliul a subliniat că, deși, angajatorul este în drept să facă obiecții salariatului privind calitatea muncii prestate, să exercite control asupra modului de exercitare a atribuțiilor de servicii, să efectueze anchete de serviciu și să aplice sancțiuni disciplinare, acesta are obligația să asigure respectarea demnității în muncă a salariaților. Consiliul a reținut că prin neoferirea condițiilor corespunzătoare de muncă (lipsa mesei și a scaunului în birou, absența tehnicii necesare), amenințarea colegilor cu sancționarea dacă îl primesc la ei în birou; refuzul de a rambursa cheltuielile pentru deplasarea de serviciu, contrar prevederilor legislației în vigoare; neeliberarea legitimației de serviciu în care să fie indicată funcția ocupată după reorganizarea instituțională, s-au depășit limitele unui comportament acceptabil, creându-i petiționarului un mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor și ofensator la locul de muncă. Consiliul a stabilit că acest comportament a fost determinat de opinia exteriorizată, în repetate rânduri, de către petiționar privind legalitatea acțiunilor reclamațiilor. Aceasta a fost exacerbată și de insistența cu care petiționarul a adresat multiple plângeri la autorități, reușind să pornească dosare penale și să obțină hotărâri judecătorești care au recunoscut ilegalitatea acțiunilor reclamațiilor.

Cauza nr. 003/2013, decizia din 14.03.2014

Petiționarii, reprezentanți ai minorităților naționale, au susținut că sunt discriminați în câmpul muncii prin excluderea din echipă a salariaților reprezentanți ai grupurilor etnice în procesul de reducere și aprobare anuală a statelor de personal. Petiționarii au invocat că au fost hărțuiți de către angajator prin faptul că după restabilire au fost din nou concediați.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și cu art. 7 alin. (2) lit. f) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu constituie discriminare și hărțuire pe criteriu de etnie.

Consiliul a stabilit că procesul de reducere și aprobare a statelor de personal are loc anual și este reglementat prin lege și aprobat de Consiliul de Administrare a Întreprinderii. Consiliul, examinând înscrisurile anexate la caz, nu a putut constata că etnia petiționarilor a stat la baza reducerii funcțiilor. Consiliul a observat că printre salariații întreprinderii se regăsesc reprezentanți ai diferitor grupuri etnice, inclusiv, printre salariații recent angajați. Consiliul nu a putut stabili legătura de cauzalitate dintre tratamentul deplâns de petiționari și criteriul invocat.

Consiliul, analizând alegațiile referitoare la hărțuirea petiționarilor, a observat că procedura de eliberare din funcție, ca urmare a reducerii statelor de personal, a avut loc cu grave încălcări ale legislației muncii, motiv pentru care aceștia au contestat legalitatea procedurii în instanța de judecată. Consiliul a stabilit că după restabilirea petiționarilor în funcție, aceștia au fost din nou concediați. Consiliul a notat că, deși, admite că acest comportament (concediere - restabilire - concediere din nou) le-a creat petiționarilor un mediu intimidant, acesta a fost determinat de erorile comise în procedura de concediere și nu de etnia petiționarilor. Astfel, Consiliul nu a putut stabili legătura de cauzalitate dintre tratamentul deplâns de petiționari și criteriul invocat.

Cauza nr. 006/2013, decizia din 09.12.2013

Petiționara a susținut că a fost discriminată în câmpul muncii pe criteriu de sex și vârstă, atât la concediere cât și la angajare.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și cu art. 7 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu constituie discriminare în realizarea dreptului la muncă în serviciul public bazat pe criteriul de sex și vârstă.

Consiliul nu a putut stabili existența unui tratament diferențiat în exercitarea unui drept, or toate persoanele angajate în instituție care, la acel moment, au atins vârsta de pensionare au fost preavizate despre încetarea raporturilor de serviciu. Consiliul a reținut că cu doi dintre aceștia raporturile de muncă au fost prelungite ulterior, însă, această acțiune nu a fost determinată de sexul persoanei, ci de înaintarea cererii de reangajare.

Cauza nr. 008/2013, decizia din 17.02.2014

Această cauză a vizat examinarea prevederilor art. 1 alin. (5) din Legea privind Inspectoratul de Stat al Muncii nr. 140/2001 și art. 372 alin.(2) din Codul muncii din perspectiva standardelor nediscriminării.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu at. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriul statutului special de persoană atestată (similară cu grad militar) în realizarea dreptului la protecția muncii și demnitate în muncă.

Consiliul, analizând prevederile art. 1 alin. (5) din Legea privind Inspectoratul de Stat al Muncii nr. 140/2001 și art. 372 alin.(2) din Codul muncii, a stabilit că angajații instituțiilor de forță (Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției și Centrul Național Anticorupție) nu au acces la mecanismul independent și specializat în domeniul protecției muncii, cum este Inspectoratul de Stat în Muncă cu vaste împuterniciri în constatarea, sancționarea și prevenirea încălcării drepturilor salariaților. Consiliul a fost informat că prin această excludere s-a urmărit scopul de a nu permite perturbarea activității normale a sistemului de apărare a securității naționale și ordinii publice, a activității operative de investigații. Consiliul, deși a recunoscut legalitatea scopului invocat, nu a putut stabili cum accesul la mecanismul independent și specializat în domeniul protecției muncii a salariaților cu statut special împiedică exercitarea atribuțiilor lor funcționale. Consiliul a subliniat că salariatul, indiferent dacă are sau nu are statut special, trebuie să aibă siguranța locului de muncă și să se bucure de realizarea aceluiași drepturi garantate de Codul Muncii ca și pentru oricare altă persoană angajată în câmpul muncii în Republica Moldova, inclusiv acces la un mecanism extern și independent de inspecție a muncii care să-i permită rezolvarea unei dispute cu angajatorul fără costuri judiciare nejustificate.

Important pentru această cauză este criteriul reținut de către Consiliu. Consiliul a subliniat că, ținând cont de faptul, că lista criteriilor prevăzute la art. 1 alin. (1) al Legii cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012 este una ilustrativă și nu exhaustivă, așa cum reiese din cuvintele "orice alt criteriu similar", statutul special de persoană atestată (similară cu grad militar) constituie un criteriu protejat de împotriva discriminării.

Cauza nr. 41/2013, decizia din 24.02.2014*(a se vedea cauza nr. 50/2014, decizia din 22.02.2014)*

Această cauză vizează examinarea condițiilor și criteriilor din anunțurile de angajare disponibile pe portalurile online, din perspectiva standardelor nediscriminării.

Consiliul a notat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, plasarea anunțurilor de angajare cu indicarea condițiilor și criteriilor care exclud sau favorizează anumite persoane constituie o acțiune discriminatorie a angajatorului.

Consiliul, consultând anunțurile, a identificat prezența mai multor criterii care nejustificat exclud anumite persoane, printre care: vârsta, sexul, domiciliul, starea civilă. Consiliul a subliniat că, în conformitate cu art. 7 alin. (5) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, deosebirea, excluderea, restricția sau preferință în privința unui anumit loc de muncă nu va constitui discriminare în cazul în care, prin natura specifică a activității în cauză sau a condițiilor în care această activitate urmează a fi realizată, există anumite cerințe profesionale esențiale și determinante, cu condiția ca scopul să fie legitim și cerințele proporționale.

Consiliul a exemplificat în ce condiții anumite cerințe vor putea fi considerate ca făcând parte din acele cerințe profesionale esențiale și determinante pentru locul de muncă. De exemplu un producător de film poate solicita în mod rezonabil un actor de culoare pentru a juca rolul lui Martin Luther King, Jr.; o moschee poate solicita personalului care îndeplinește ritualuri religioase să fie musulman; angajarea unei persoane de sex feminin pentru percheziția corporală a persoanelor de același sex.

Cauza nr. 55/2014, decizia din 01.05.2014

Petiționara a susținut că a fost concediată din cauza statutului său HIV+.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 7 din Legea cu privire la asigurarea egalității, faptele invocate nu reprezintă discriminare. Consiliul a stabilit că petiționara a fost concediată din cauza că nu-și exercita în mod corespunzător atribuțiile de serviciu și pentru că a încălcat disciplina muncii, cauzând prejudicii întreprinderii. Consiliul nu a putut stabili legătura de cauzalitate dintre criteriul invocat și faptul concedierii sale. Reclamatul nici nu cunoștea despre statutul seropozitiv al petiționarei.

Cauza nr. 56/2014, decizia din 15.05.2014

Petiționara a susținut că a fost discriminată de către angajator prin faptul că nu i-a acomodat regimul de muncă corespunzător necesităților sale de a alăpta copilul.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de gen prin refuz în acomodare rezonabilă a situației legate de maternitate.

Consiliul a stabilit că petiționara a solicitat angajatorului stabilirea timpului parțial de muncă de la ora 9.00 până la ora 17.00 (cu o oră mai puțin), aceasta fiind esențială întru respectarea regimului alimentar al nou-născutului, care era alăptat între orele 8.00-8.30. Angajatorul, contrar solicitării, i-a stabilit regimul de muncă de la ora 8.00 la ora 16.00. În cadrul examinării, angajatorul s-a justificat, notând că petiționara tacit a acceptat acest grafic, deoarece zilnic

dumneai se prezenta la serviciu conform timpului parțial stabilit. Consiliul a respins argumentul, subliniind că respectarea de către salariat a regimului impus unilateral de angajator indică doar la responsabilitatea de care a dat dovadă aceasta, dar nicidecum acordul față de regimul impus. Consiliul a menționat că ajustarea regimului de lucru după cum a fost solicitată de petiționară nu impunea o sarcină disproporționată asupra angajatorului. Consiliul nu a putut identifica nici un temei de ce ora de lucru între 16.00-17.00, în comparație cu ora de lucru între 8.00-9.00 este mai puțin importantă.

Cauza nr. 74/2014, decizia din 12.06.2014

Petiționara a susținut că a fost discriminată la locul de muncă din motivul că își îmbina munca cu studiile de master.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 7 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare în câmpul muncii în practicile interne de promovare în funcții și de admitere la cursurile de calificare profesională.

Consiliul, audiind susținerile părților și examinând probele anexate la dosar, a identificat absența unor proceduri reglementate prin norme interne ce ar stabili modalitatea de avansare în funcții a angajaților și de asigurare a accesului la instruire continuă, pentru garantarea transparenței în luarea de decizii și șanse egale pentru toți eventualii candidați la concursurile pentru funcții vacante. Consiliul a reținut că numirea în funcție vacantă are loc în urma unor discuții private dintre candidații considerați potriviți de conducere. Consiliul a notat că acest fapt creează confuzie și dă impresia de nedreptate față de anumiți angajați, printre care și petiționara care se consideră lezată în drepturi, ca urmare a lipsei de informare în privința selecției candidaturilor. Consiliul a subliniat că potrivit art. 7 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea egalității angajatorul este obligat să amplaseze în locuri accesibile pentru toți salariații prevederile legale care garantează respectarea egalității de șanse și de tratament la locul de muncă.

Cauza nr. 105/2014, din 18.06.2014

Petiționara a invocat că a fost discriminată pe criteriu de maternitate de către angajatorul său în realizarea dreptului la muncă.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 7 alin.(1) și alin.(2) lit. b) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de maternitate în câmpul muncii.

Consiliul a stabilit că petiționara a activat în cadrul ISCA "Air Moldova" în funcția de însoțitoare de bord și timp de 5 ani angajatorul încheia anual un contract individual de muncă pe termen determinat, prelungind de fiecare dată contractul la începutul anului următor pe încă un 1 an. Consiliul a reținut că angajatorul a refuzat prelungirea contractului de muncă atunci când a aflat despre faptul că petiționara este însărcinată. Consiliul a constatat că în cazul însoțitorilor de bord contractul se încheia pe un termen de 5 ani. Consiliul a observat că caracterul muncii prestate în cadrul activității "Air Moldova" nu se încadrează în nici o situație prevăzută de art. 55 din Codul Muncii pentru care ar permite încheierea contractului de muncă pe perioadă determinată. Consiliul a notat că această încălcare creează premisa discriminării salariaților, iar ținând cont de faptul că termenul contractului pentru însoțitorii de bord era de cinci ani, a reținut aplicabilitatea criteriului de maternitate.

Cauza nr. 110/2014, decizia din 09.09.2014

Petiționara a susținut că a fost discriminată pe criteriul de dizabilitate în acces la cursurile de formare profesională. Petiționara a informat că Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă i-a refuzat înscrierea la cursurile de manichiuristă-pedichiuristă pe motiv că în documentul privind stabilirea gradului de dizabilitate este indicat faptul că nu i se recomandă activitatea în câmpul muncii.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art.7 alin. (1), alin. (2) lit. c) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de dizabilitate în acces la cursurile de formare profesională.

Consiliul a stabilit că persoana cu dizabilități poate beneficia de cursuri de formare profesională dacă se înregistrează în calitate de șomer. Pentru a se înregistra în calitate de șomer persoana trebuie să prezinte certificatul de dizabilitate și capacitatea de muncă, precum și programul individual de reabilitare și incluziune socială. Astfel, în dependență de recomandările reflectate în programul individual de reabilitare și incluziune socială, persoana este sau nu înscrisă la cursuri de formare profesională. Consiliul a reținut că art. 40 din Legea nr. 60 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități prevede că persoana cu dizabilități, care este școlară și are vârsta corespunzătoare pentru integrarea profesională, persoana care nu are un loc de muncă, cea care nu are experiență profesională sau cea care, deși încadrată în muncă, i se recomandă recalificarea profesională în conformitate cu programul individual de reabilitare și incluziune socială, beneficiază de orientare și formare profesională. Consiliul a constatat că refuzul de a înregistra persoana cu dizabilități în calitate de șomer pentru a putea beneficia de cursuri de formare profesională, din cauza mențiunii "activitatea de muncă nu se recomandă", indicată în certificatul de dizabilitate, reprezintă o limitare nejustificată a dreptului persoanei cu dizabilități de a beneficia de orientare și formare profesională.

Cauza nr. 123/2014, decizia din 05.11.2014

Petiționara, deținută în Penitenciarul nr. 7, a susținut că este discriminată în realizarea dreptului la muncă pe criteriu de limbă și domiciliu. Consiliul a constatat că, în conformitate cu art.1, art.2 și art. 7 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul, analizând alegațiile petiționarei precum că a solicitat să fie antrenată la munca social-utilă remunerată în unitățile de producere și că a fost refuzată, a constatat contrariul. Consiliul a stabilit că administrația Penitenciarului nr.7 Rusca a propus petiționarei două posibilități de a se angaja. În prima ofertă, petiționarei s-a propus să se angajeze la ÎS „Rusca” în calitate de cusătoreasă, însă petiționara nu a depus nici o cerere, motivând că munca este slab plătită și temporară. În cea de-a doua ofertă, petiționarei i s-a propus funcția de curățătoare a canalelor și tunelelor de canalizare, însă petiționara a refuzat-o și pe aceasta, menționând că este o muncă specifică și nu va putea rezista. Consiliul nu a stabilit existența unui tratament diferențiat față de petiționara în comparație cu alte persoane aflate în situație analogică, constatând că atât persoanele din regiunea transnistreană, cât și cele vorbitoare de limba rusă, la solicitare sunt încadrate în câmpul muncii.

Cauza nr. 161/2014, decizia din 16.12.2014

Petiționarul a susținut că i-a fost subminată egalitatea de tratament în relațiile de muncă pe criteriu de apartenență politică.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art.1, art.2 și art. 7 alin. (3) lit. b) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de apartenență politică în câmpul muncii.

Consiliul a reținut că potrivit legislației în vigoare, concursul pentru ocuparea funcției publice vacante are la bază principiile competiției deschise, transparenței, competenței și meritelor profesionale, precum și principiul egalității accesului la funcțiile publice pentru fiecare cetățean. Din dezbaterile părților în cadrul ședinței de audieri, Consiliul a reținut declarațiile reclamatului prin care i-a reproșat petiționarului precum că „[...] ți-am zis, e funcție politică, ei n-o s-o lese, n-o să-ți dea voie[...]”. De asemenea, Consiliul a reținut afirmațiile altui reclamat care explică că funcțiile de șefi de servicii desconcentrate și descentralizate nu sunt politice, dar partajate de părțile componente ale coaliției de guvernare din fiecare raion. Consiliul a notat că acest fapt denotă existența, în sistemul administrației publice, a unor practici de selectare preferențială a candidaților, care rezultă în favorizarea persoanelor, exclusiv, pe criteriul apartenenței politice la ocuparea funcției publice vacante. Acestea fiind constatate, Consiliul a subliniat că petiționarului i-a fost subminată egalitate de șanse la promovare.

Cauza nr. 168/2014, decizia din 30.12.2014

Petiționara a susținut că a fost hărțuită la locul de muncă de către angajatori și colegi din cauza că s-a împotrivit unei decizii a conducerii.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art.1, art.2 și art. 7 alin. (2) lit. f) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă hărțuire pe criteriul de opinie în câmpul muncii.

Consiliul a reținut că petiționara, contrar deciziei conducerii, a militat pentru a fi deschisă clasa I în cadrul Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”. Acest fapt a atras după sine mai multe verificări din partea autorităților abilitate, în urma cărora s-au depistat nereguli, pentru care administrația a fost sancționată. Consiliul a stabilit că urmare a acestor evenimente, petiționarei i s-a creat un mediu ostil și intimidant la locul de muncă, care în efect i-au lezat demnitatea și onoarea. Acest comportament s-a manifestat prin lipsa de comunicare, ignorarea petiționarei în cadrul ședințelor consiliului pedagogic (nu era lăsată să vorbească și să-și expună punctul său de vedere), ofense, învinuirea ei privind situația creată și diferite expresii urâte la adresa acesteia. Consiliul a reținut că la baza acestui comportament a stat opinia petiționarei referitoare la necesitatea deschiderii unei noi clase primare în școală.

Cauza nr. 237/2015, decizia din 21.04.2015

Petiționarul a invocat discriminare a locul de muncă manifestată printr-un tratament diferențiat la acordarea premiilor, ajutoarelor materiale ș.a. beneficii care au avut loc în perioada 2000-2011.

Consiliul a declarat plângerea inadmisibilă în conformitate cu pct. 42 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298/2012.

Consiliul a reamintit că potrivit art. 13 alin.(2) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr.121/2012, plângerea poate fi depusă la Consiliu în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care se putea lua cunoștință de săvârșirea ei. Consiliul a stabilit că termenul de prescripție pentru depunerea plângerii a expirat, deoarece petiționarul s-a referit la perioada anilor 2000-2011 și nu a oferit informații referitor la caracterul continuu al presupusei fapte de discriminare. Totodată, Consiliul a atenționat că Legea cu privire la asigurarea egalității nr.121/2012 a intrat în vigoare la 01 ianuarie 2013, prin urmare, presupusele fapte de discriminare comise până la data intrării în vigoare a legii nu pot fi examinate de Consiliu.

Cauza nr. 256/2015, decizia din 05.08.2015

Petiționara, profesoară de matematică, membră a unei asociații obștești, a susținut că a început să fie hărțuită de administrația instituției de învățământ după ce a organizat, în calitate de manager de proiect sub egida asociației obștești, o excursie cu elevii. Acțiunile discriminatorii din partea administrației instituției de învățământ s-au manifestat prin aplicarea unei sancțiuni disciplinare și demararea mai multor verificări ale activității sale. De asemenea, petiționara a susținut că, urmare a depunerii plângerii la Consiliu, acțiunile de hărțuire au luat amploare, invocând că ar fi fost supusă victimizării.

Consiliul a constatat că faptele invocate nu reprezintă hărțuire în câmpul muncii pe criteriu de apartenență la asociația obștească.

Consiliul a stabilit că lipsește o legătură causală dintre criteriul invocat și acțiunile deplânse. Consiliul a observat că nu afilierea petiționarei la asociația obștească a generat situația tensionată, ci faptul nerespectării de către aceasta a procedurii de informare a angajatorului despre absența sa. Referitor la celelalte acțiuni invocate de petiționară, Consiliul a constatat că acestea țin de specificul activităților cotidiene a unei instituții de învățământ, și nu pot fi calificate drept hărțuire.

Consiliul a constatat victimizare în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, care s-a manifestat, în special, prin presiunile exercitate de către director asupra petiționarei pentru a o determina să-și retragă plângerea.

Cauza nr. 257/2015, decizia din 05.08.2015

Petiționarul a susținut că a fost discriminat din cauza apartenenței sale etnice, el fiind rom, de către Ministerul Educației, deoarece nu i s-a oferit interimatul funcției până la desemnarea, prin concurs a noului director. De asemenea, petiționarul a susținut că a fost discriminat și prin faptul că nu i s-a achitat sporul salarial în aceeași mărime oferită și altor directori ai instituțiilor similare.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul a stabilit existența tratamentului mai puțin favorabil față de petiționar în comparație cu ceilalți directori ai instituțiilor de învățământ profesional tehnic post-secundar. Referitor la legătura de causalitate dintre criteriul protejat, și anume apartenență etnică și tratamentul diferențiat la care a fost supus petiționarul, Consiliul a constatat că aceasta nu a fost probată. Consiliul a reținut explicațiile reclamatului, susținute de probe corespunzătoare, că neacordarea interimatului a fost generată de activitatea managerială defectuoasă a petiționarului și nicidecum de apartenența lui etnică.

Referitor la stabilirea sporului la salariu nu în aceeași mărime cu a celorlalți directori, Consiliul a subliniat că acordarea adaosurilor la salariu constituie un drept al angajatorului, dar nu o obligație a acestuia. Totodată, Consiliul a relevat că nu orice tratament diferențiat constituie per se o discriminare, ci doar acela care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă. Astfel, Consiliul a reținut explicația reclamatului, că stabilirea sporului la salariu s-a făcut în funcție de eficiența în muncă și rata de promovare a examenului de bacalaureat de către studenți.

Cauza nr. 273/2015, decizia din 08.09.2015

Această cauză vizează Ordinul Ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 22 din 3 martie 2014 cu privire la aprobarea Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-14) și Hotărârea Guvernului nr. 264 din 06.10.1993 privind aprobarea Nomenclatorului industriilor, profesiilor și lucrărilor cu condiții de muncă grele și nocive, proscrie femeilor și Normelor de solicitare maximă, admise pentru femei la ridicarea și transportarea manuală a greutăților.

Consiliul a constatat că prevederile actelor normative menționate mai sus sunt discriminatorii. Consiliul a identificat că în cuprinsul Clasificatorului, majoritatea titlurilor ocupațiilor sunt expuse la masculin, fără a se oferi varianta echivalentă expusă la feminin. Unele titluri ale ocupațiilor expuse la feminin pun în practică stereotipul ce dictează că doar femeile trebuie să se ocupe de copii și curățenie, de exemplu: „femeie de serviciu”, „dădacă”, „gubernantă”, „lenjereasă”. Titlurile ocupațiilor de conducere, de exemplu: „șef”, „director”, „președinte”, „ministru” ș.a. nu sunt expuse decât la masculin, având la bază aceeași ilustrare a stereotipului de gen. Consiliul a constatat că expunerea titlurilor ocupațiilor este bazată pe uzanțe și stereotipuri, care limitează opțiunile femeilor la anumite locuri de muncă, împiedicând-le să își valorifice la maxim calitățile și abilitățile profesionale. Totodată, Consiliul a menționat că stereotipurile constituie obstacole în calea realizării egalității între bărbați și femei, determinând segregarea orizontală și verticală în câmpul muncii.

Examinând prevederile Nomenclatorului industriilor, profesiilor și lucrărilor cu condiții de muncă grele și nocive, proscrie femeilor, Consiliul a constatat că o femeie nu va putea fi angajată în una din profesiile prevăzute de acesta, chiar dacă corespunde tuturor cerințelor profesionale specifice muncii pe care urmează să o exercite, din simplul motiv că este femeie. Consiliul a considerat că protecția sănătății reproductive doar a femeii, justificare adus[de ministerul de resort, constituie abordare discriminatorie pe criteriu de sex, căci nu poate fi neglijată și sănătatea reproductivă a bărbatului, întrucât conceperea unui embrion sănătos presupune protecția sănătății reproductive a ambelor sexe.

Cauza nr. 291/2015, decizia din 28.09.2015

Petiționara s-a plâns că nu i s-au oferit șanse egale la angajare, din cauza că suferă de o dizabilitate senzorială (deficiență de vedere). Angajatorul i-a refuzat participarea la interviu pentru funcția vacantă de operator, necitând la faptul că se potrivea cerințelor profesionale pentru ocuparea funcției declarate vacante anunțate public.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 7 alin.(2) lit. b) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele expuse în plângere reprezintă discriminare în câmpul muncii pe criteriu de dizabilitate.

Consiliul a stabilit că, angajatorul nu a avut nici un temei juridic de a refuza petiționarei

participarea la interviu pentru ocuparea funcției de operator. Consiliul a menționat că angajatorul nu și-a epuizat sarcina probei. Acesta nu a prezentat probe care să confirme cerința esențială și determinată pentru postul de muncă vacant. Consiliul a subliniat că reclamatul urma să arate existența unei relații directe de incompatibilitate dintre criteriul protejat al petiționarei (dizabilitate de vedere) și natura sarcinilor de serviciu ce urmau a fi executate de ea în funcția de operator.

Cauza nr. 294/2015, decizia din 28.09.2015

Această cauză vizează publicarea anunțurilor de angajare care conțin cerințe discriminatorii pe criteriu de vîrstă și sex.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de vîrstă și sex.

Consiliul, precum s-a pronunțat și în alte cauze cu același obiect (41/2013¹, 50/2014²), a explicat că anunțurile sunt discriminatorii în cazul în care cerințele înaintate nu țin de natura muncii exercitate, de condițiile în care această activitate se realizează și nu există o relație rezonabilă de proporționalitate dintre mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Cauza nr. 298/2015, decizia din 12.10.2015

Petiționarul, tată a doi copii cu vîrsta de 5 și 2 ani, a invocat că a fost concediat în rezultatul reducerii de personal, neputînd beneficia de garanția (de a nu fi concediat) acordată în aceeași situație femeilor care au copii în vîrstă de pînă la 6 ani.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate constituie discriminare în câmpul muncii pe criteriul de gen.

Consiliul a subliniat că pentru asigurarea egalității de gen în câmpul muncii, garanțiile protective trebuie să satisfacă necesitățile ambelor genuri, deoarece bărbații și femeile se află în situații similare în ceea ce privește îngrijirea copiilor.

Cauza nr. 318/2015, decizia din 01.12.2015

Petiționara a susținut că a activat în calitate de educatoare într-o instituție privată de învățămînt. După ce a comunicat administrației despre gravitatea sa și a solicitat angajatorului acordarea garanțiilor prevăzute în această situație, acesta a încetat relațiile de muncă, menționînd că ea nu a fost angajată în mod oficial.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 7 alin.(2) lit. b) și g) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele expuse în plîngere reprezintă discriminare în câmpul muncii pe criteriu de maternitate.

Consiliul a subliniat că în cazul discriminării pe criteriu de maternitate, elementele ce țin de comparator și situația analogică nu sunt determinante, accentul urmează a fi pus pe tratamentul nefavorabil și efectele acestuia.

¹ Decizie nr. 41/2013 din 24.02.2014 disponibilă la http://www.egalitate.md/media/files/files/decizia_cauza_041_autose-sizarea_anunturi_discriminatorii_4412343.pdf

² Decizie nr. 50/2014 din 22.02.2014 disponibilă la http://www.egalitate.md/media/files/files/decizia_cauza_050_gavrilo_rodion_catre_legis-com_srl_5733279.pdf

Cauza nr. 335/2015, decizia din 24.11.2015

Petiționarii, deținuți ai Penitenciarului nr.17, au invocate încălcarea dreptului la muncă, dreptului la asigurarea socială și dreptului la asigurarea medicală obligatorie.

Consiliul a declarat plângerea inadmisibilă în conformitate cu pct. 42 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298/2012.

Consiliul a explicat că diferența de tratament devine discriminare atunci când se face distincție între situații comparabile. Consiliul a subliniat că situația persoanelor din detenție nu este comparabilă cu cea a persoanelor aflate în libertate. Astfel, tratamentul diferențiat invocat de petiționari nu are în vedere persoane aflate în situații comparabile, iar un alt comparator Consiliului nu i-a fost comunicat și nici nu a putut fi identificat din cele descrise.

Educație

Cauza nr. 004/2013, decizia din 22.11.2013

Petiționara, tutorele unei minore cu dizabilități, a susținut că minora a fost în discriminată în procesul educațional și hărțuită pe criteriu de dizabilitate și origine socială de copil orfan.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 9 alin.(1) lit. a), b) și d) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriul de dizabilitate și origine socială de copil orfan în procesul educațional. În acest sens, Consiliul a stabilit că administrația liceului i-a creat impedimente la înmatricularea în liceu, stabilindu-i condiția suplimentară de a consulta medicul neurolog și a prezenta certificatul medical, prin care să confirme că ea este aptă de studii. Consiliul a reținut și faptul că administrația liceului i-a acordat un loc în cămin într-o cameră care nu corespundea cerințelor speciale fiziologice ale petiționarei, refuzându-i acomodarea rezonabilă a condițiilor respective. De asemenea, Consiliul a constatat că administrația liceului a refuzat adaptarea testelor la necesitățile individuale ale petiționarei și nu i-a oferit posibilitatea de a susține testele repetat.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă hărțuire pe criteriul de dizabilitate și origine socială de copil orfan. În acest sens, Consiliul a stabilit că administrația a tolerat abuzurile verbale și fizice față de petiționară din partea colegilor ei, contrar obligațiilor legale de a aplica metode și mijloace de prevenire a actelor de discriminare.

De asemenea, Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă victimizare. În acest sens, Consiliul a reținut că administrația școlii în ședința de audieri a declarat că din cauza plângerii adresate Consiliului nu o vor admite înapoi la studii.

Cauza nr. 005/2013, decizia din 25.11.2013

Petiționara, mama unei minore diagnosticate cu diabet zaharat de tip 1, a susținut că instituția preșcolară i-a refuzat înscrierea copilului, din motiv de incapacitate de a acorda condiții necesare pentru respectarea regimului alimentar al copilului conform stării de sănătate a acestuia.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și cu art. 9 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de dizabilitate în acces la instituția preșcolară a minorei.

Consiliul a explicat că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza nr. 13444/04 Glor c. Elveția) diabetul zaharat este recunoscut ca fiind o dizabilitate, respectiv constituie un criteriu protejat împotriva discriminării. Consiliul a notat că incapacitatea de a acorda condiții necesare pentru respectarea regimului alimentar al copilului conform stării de sănătate a copilului nu constituie o justificare obiectivă și rezonabilă pentru refuzul de a admite copilul în instituția preșcolară. Consiliul a subliniat necesitatea aplicării măsurilor de acomodare rezonabilă pentru a asigura minorei acces la educație în condiții de egalitate cu ceilalți. Or, întocmirea și respectarea unui regim alimentar individual nu impune o sarcină disproporționată sau nejustificată atunci când se urmărește scopul de a garanta exercitarea dreptului fundamental de acces la educație.

Cauza nr. 83/2014, decizia din 28.06.2014

Petiționara, mama unui băiat diagnosticat cu autism infantil, a susținut că fiul acesteia a fost discriminat în acces la instituția preșcolară.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art.2 și art. 9 lit. a) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de dizabilitate, manifestată prin neacomodare rezonabilă.

Consiliul a stabilit că personalul didactic din instituția preșcolară în care a fost înscris copilul cunoștea despre recomandările comisiei medico -pedagogice privind abordarea individuală și organizarea procesului educativ în scopul abilitării copilului cu deprinderi de relaționare. Ei nu i-au elaborat un program educațional individualizat, ci lucrau după unul de dezvoltare generală de vorbire. Consiliul a reținut că personalul didactic nu a ținut cont de particularitățile specifice ale copilului, utilizând constant expresii care îi provocau disconfort copilului și alimentau crize. Consiliul a reținut că personalul didactic considera că expresia "ești mare" este inofensivă și era folosită să încurajeze copilul să fie independent, ca să poată să se îmbrace și să se dezbrace singur, nu a ținut cont că în situația particulară a acestuia, expresia respectivă trebuia evitată.

Consiliul a notat că oricare copil, indiferent de dizabilitatea sau personalitatea sa, are dreptul la respect al demnității sale și realizarea dreptului său la educație. Consiliul a subliniat că abordarea individuală trebuie să reflecte dizabilitatea copilului și să-l ajute să o depășească, astfel încât copilul să aibă oportunitate egală de a învăța și a socializa.

Cauza nr. 95/2014, decizia din 28.05.2014

Petiționarul a susținut că fiica sa, care a obținut medalie la un concurs european, nu a fost promovată fără examen la bacalaureat precum au fost promovați colegii acesteia, care au obținut medalii la concursuri olimpice.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu permit instituirea unei prezumții de discriminare și a declarat plângerea inadmisibilă.

Consiliul a notat că fiica petiționarului nu se află în situație analogică cu colegii săi olimpici, pentru că aceștia din urmă au trecut printr-o procedură de selecție mai riguroasă, meritele acestora au fost demonstrate și aprobate treptat.

Cauza nr.109/2014, decizia din 09.08.2014

Petiționara a susținut că a fost discriminată prin faptul că nu i s-a acceptat petrecerea orelor opționale de religie prin comparație cu alte cadre didactice cărora li s-a acceptat predarea altor ore opționale în instituția în care activează. De asemenea, petiționara a susținut că fiul ei a fost apreciat neobiectiv la evaluarea cunoștințelor de către profesorii liceului, invocând că acesta ar fi fost discriminat prin asociere cu ea în exercitarea dreptului la educație.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2, art.7 și art. 9 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul a reținut că, în conformitate cu Planului Cadru de studii, orele de religie se consideră ore opționale, iar aceste ore se tarifează în baza cererilor elevilor, claselor 5-12 și în baza cererilor părinților în clasele 1-4, care trebuie prezentate la 31 mai anul curent. Consiliul a stabilit că petiționara nu s-a conformat acestor reguli și nu a prezentat cererile pentru anul următor de studii în luna mai 2013. Din probele prezentate, Consiliul a reținut că cererile au fost depuse și prezentate tardiv, ceea ce a și determinat refuzul acceptării orelor opționale de religie. Consiliul a stabilit că petrecerea altor cursuri opționale a fost acceptată, deoarece, cererile privind

formarea grupurilor au fost prezentat la timp. Consiliul a notat că tratamentul diferențiat invocat de petiționară și-a găsit o justificare obiectivă. Mai mult, Consiliul a subliniat că, pe parcursul examinării, nu a fost identificată incidența unui criteriu protejat împotriva discriminării.

Consiliul, analizând alegațiile privind tratamentul discriminatoriu la care a fost supus fiul petiționarei, a stabilit că faptele invocate nu țin de evaluarea cunoștințelor, ci de comportamentul copilului. Consiliul a reținut că acțiunile personalului didactic au fost luate în baza sesizărilor din partea elevilor și a părinților referitor la comportamentul acestuia. Consiliul a notat că din aceste circumstanțe nu se poate reține o prezumție a discriminării.

Cauza nr. 122/2014, decizia din 09.09.2014

Petiționarul, persoană cu dizabilități locomotorii, a susținut că a fost discriminat la susținerea examenelor de bacalaureat prin faptul că i-a fost refuzată asigurarea condițiilor necesare și adecvate necesităților sale specifice.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 9 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare prin refuz de acomodare rezonabilă.

Consiliul a stabilit că petiționarul se deplasează în fotoliu rulant și a fost instruit la domiciliu timp de 12 ani. Consiliul a reținut constatările din certificatul medical și din caracteristica psiho-pedagogică, din care reiese că dânsul suferă de paralizia membrelor inferioare, fiind afectat de un retard motor sever și necesită folosirea scaunelor, meselor, pernuțelor speciale pentru asigurarea poziției corecte a corpului și a capului. Toate aceste constatări indică incontestabil asupra faptului că petiționarul nu se putea deplasa fără ajutorul unor echipamente special adaptate pentru a susține examenele în centru de BAC, în condiții generale. Consiliul a stabilit că, deși, responsabilii din domeniul învățământului cunoșteau despre necesitățile petiționarului, nu i-au asigurat măsurile de acomodare rezonabilă pentru susținerea primului examen de bacalaureat în condiții care i-ar asigura confortul fizic și emoțional. Petiționarul, deși se afla într-o situație diferită a fost invitat să susțină examenul de BAC în condiții generale, într-o sala de la etajul 2 care nu era accesibilă pentru folosirea acesteia de către persoanele cu dizabilități locomotorii. Consiliul a subliniat că în această situație responsabilii din domeniul educației trebuiau să intervină cu măsuri de acomodare rezonabilă, precum susținerea examenului la domiciliu, așa cum s-a asigurat pentru celelalte examene ulterioare.

Consiliul, de asemenea, a constatat că pentru elevii cu dizabilități care se instruiesc la domiciliu se predă un număr mai redus de discipline, decât cele prevăzute în curricula generală. Consiliul a admis că în unele situații, subiectele predate la domiciliu, ar trebui ajustate la necesitățile elevului, în partea ce ține de conținutul materiei pentru a fi pe înțelesul elevului sau/și ajustarea duratei orei de studiu, nu însă și reducerea numărului de discipline. Consiliul a notat că instruirea la domiciliu este în sine o acomodare rezonabilă pentru elevii a căror dizabilitate face imposibilă frecventarea instituțiilor de învățământ. Astfel, Consiliul a subliniat că instruirea la domiciliu trebuie organizată, astfel încât, să garanteze un acces nediscriminatoriu la studii de aceeași calitate de care se bucură ceilalți elevi. Consiliul a notat că dizabilitatea nu este o diagnoză, dar o BARIERĂ în realizarea dreptului la educație.

Consiliul a analizat și Metodologia de organizare și desfășurare a examenelor de bacalaureat pentru anul școlar 2013-2014, adoptată prin Ordinul Ministrei Educației nr. 64 din 7 februarie 2014. Consiliul a reținut că reglementările care vizează situația persoanelor cu dizabilități sunt

expuse prin expresii nereușite și interpretabile precum: "în situații excepționale", "candidații imobilizați", "locul imobilizării", care nu fac decât să umilească și să accentueze abordarea medicală a dizabilității. Raportând aceste constatări la situația petiționarului, Consiliul a exemplificat că dânsul nu nici este "imobilizat" și nici nu este în "situație excepțională", cu toate acestea a avut nevoie de acomodare rezonabilă.

Consiliul a notat că Metodologia trebuie să facă uz de un limbaj potrivit conceptului incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități. Limbajul trebuie să evite stigmatizarea persoanelor cu dizabilități și în același timp să evite abordarea acestora prin prisma modelului medical. Dizabilitatea nu este o "situație excepțională" ci o caracteristică individuală a candidatului la bacalaureat care neadapată la mediul înconjurător rămâne a fi o barieră. Prevederile din Metodologie trebuie să explice pe înțelesul actorilor vizați ce acțiuni vor fi întreprinse pentru realizarea în practică a acomodărilor rezonabile privind susținerea examenelor de bacalaureat a persoanelor cu dizabilități.

Cauza nr. 145/2014, decizia din 07.11.2014

Petiționarul a susținut că a fost discriminat pe criteriul de limbă în acces la educație prin refuzul de a i se acorda un test în limba rusă, în ziua susținerii examenului pentru admiterea la ciclul II, masterat, specializarea drept civil cu predare în limba română.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art.1 și art.2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare pe criteriu de limbă în acces la educație.

Consiliul a stabilit că petiționarul în ziua susținerii examenului a solicitat să i se dea un test în limba rusă. Comisia de examinare nu a putut satisface cererea petiționarului, deoarece testele erau întocmite doar în limba română care au fost aprobate și sigilate aproximativ două luni înainte de susținerea examenelor. Consiliul a reținut că petiționarului s-a propus ca subiectele din test să-i fie traduse, fapt pe care petiționarul l-a refuzat categoric. Consiliul, de asemenea, a stabilit că petiționarului i s-a permis să susțină examenul în limba rusă. Consiliul a constatat că toți candidații vorbitori de limbă rusă au avut oportunitatea de a susține examenul de admitere la ciclul II, masterat, în limba rusă. În aceste circumstanțe, Consiliul nu a stabilit prezența unui tratament diferențiat al candidaților vorbitori de limba rusă la susținerea acestor examene.

Cauza nr.152/2014, decizia din 04.12.2014

Petiționarul a susținut că a fost discriminat și hărțuit pe criteriu de opinie în cadrul procesului de învățământ.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art.1 și art.2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare și hărțuire pe criteriu de opinie în procesul educațional.

Consiliul a constatat existența unei relații ostile și litigioase între petiționar și reclamată datorată atitudinilor diferite a ambilor asupra responsabilităților studentului și competențele dirigintei de clasă. Consiliul a reținut că relația ostilă dintre aceștia s-a iscat din cauza perseverenței cadrului didactic de a responsabiliza studentul, or acesta avea restanțe nelichidate, absențe nemotivate de la ore, refuza să prezinte lucrările de curs solicitate. Consiliul a notat că deși relația este una mai încordată, insistențele cadrului didactic de a responsabiliza studentul nu constituie un comportament care ar atinge gradul de gravitate pentru a fi reținute ca hărțuire.

Cauza nr. 164/2014, decizia din 15.10.2014

Petiționara a susținut că fiul ei a fost discriminat și hărțuit de către diriginta clasei din cauza convingerilor ateiste a părinților și a copilului.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 9 lit. b) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare și hărțuire pe criteriul convingerilor ateiste față de minor din partea pedagogului.

Consiliul a reținut că comportamentul reclamatei s-a manifestat prin impunerea religiei ortodoxe, efectuarea rugăciunilor și a semnului crucii, prin discutarea doar a religiei ortodoxe la orele de educație morală și spirituală, prin tolerarea tachinării copilului de către colegi. Consiliul a luat act că copiii au ajuns să afirme că minorul nu are reușite la învățătură pentru că nu crede în Dumnezeu. Consiliul a notat că totalitatea acestor acțiuni au depășit limita unui comportament general acceptabil din partea unui cadru didactic într-un mediu școlar, acțiuni care i-au creat copilului un mediu intimidant și ostil care i-a afectat demnitatea și l-a făcut să se simtă izolat și stigmatizat. Consiliul a reținut că fiul petiționarei a fost ignorat la festivitatea de la sfârșitul anului școlar, atunci când s-a organizat o excursie la o mănăstire și acesta nu a fost inclus pe listă, deoarece el este ateu. De asemenea a constatat că reclamata a oferit diplome tuturor elevilor săi cu excepția fiului petiționarei.

Cauza nr. 187/2014, decizia din 05.02.2015

Petiționara a invocat că fiica sa minoră, care frecventează un centru de dezvoltare preșcolară pentru copii, a fost hărțuită pe criteriu de rasă de către o altă minoră, umilind-o și numind-o „țigancă urâtă” și că „țigani sunt proști, murdari, fură și mănincă copiii”.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă hărțuire pe criteriu de rasă.

Consiliul a observat o negare a responsabilității instituției pentru situația deplănsă de petiționară, subliniind că este de datoria pedagogilor să intervină prompt și să acorde o atenție sporită exprimărilor folosite de copii, a căror origini rezidă în stereotipuri și prejudecăți preluate de la maturi. În aceste condiții, Consiliul a constatat că exprimările respective constituie un comportament nedorit care au creat un mediu intimidant, degradant, umilitor pentru copil, a cărui rasă a devenit motiv de lezare a demnității sale.

Acces la bunuri și servicii disponibile publicului

Cauza nr. 014/2013, decizia din 31.01.2014

Petiționarul a susținut că a fost discriminat pe criteriul de dizabilitate în exercitarea dreptului la protecție socială.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 8 lit. c) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare pe criteriu de dizabilitate.

Consiliul a stabilit că petiționarul se găsește într-o situație financiară precară, devenind dependent de pensia de dizabilitate și de alte prestații sociale la care este eligibil, bani care nu îi permit să ducă o viață decentă și să-și achite serviciile comunale. Consiliul a reținut că în aceeași situație se află și alte persoane social vulnerabile (cu dizabilități și fără) a căror surse de venit sunt compuse doar din pensie, ajutor social și compensații. Consiliul a subliniat că eradicarea sărăciei presupune elaborarea politicilor de stat care să ofere protecție și asistență socială oricărei persoane ale cărei circumstanțe s-au înrăutățit, iar nivelul asistenței oferite de Stat nu ajută la redresarea situației persoanei. Consiliul a notat că determinarea cuantumului pensiilor, ajutoarelor sociale și a compensațiilor cade în afara competenței sale, subliniind că acesta se poate pronunța doar dacă acordarea acestora este sau nu discriminatorie. În situația examinată, Consiliul nu a putut stabili un tratament diferențiat al petiționarului bazat pe criteriul de dizabilitate în acordarea prestațiilor sociale.

Cauza nr. 17/2013, decizia din 20.12.2013

Petiționara, persoană care suferă de epilepsie, a susținut că este hărțuită pe criteriu de dizabilitate de către vecini și a invocat că responsabilii de la pretura de sector refuză să întreprindă măsuri de acomodare rezonabilă a spațiului ei locativ conform stării de sănătate.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu constituie hărțuire pe criteriu de dizabilitate, reținând doar alegațiile referitoare la refuz în acomodarea rezonabilă.

Consiliul nu a putut stabili prezența unui comportament ostil din partea vecinilor determinat de dizabilitate acesteia, dimpotrivă, a constatat că în multe situații vecinii i-au venit în ajutor. Consiliul, examinând la fața locului condițiile de trai, a reținut că pentru protecția integrității corporale în timpul crizelor de epilepsie, aceasta ar avea nevoie de adaptarea odăii din cămin, astfel încât să dispună de bloc sanitar separat de cel disponibil în comun. Aceste comodități au fost calificate ca obligatorii pentru petiționară din considerentul stării ei de sănătate. Din scrisoarea Direcției generale locativ comunale și amenajare a Primăriei mun. Chișinău, Consiliul a reținut că o astfel de adaptare nu impune efort disproporționat.

Cauza nr. 20/2013, decizia din 31.12.2013

Petiționarele, mama și fiica, au susținut că au fost discriminate pe criteriul naționalității (ambele având cetățenia Federației Ruse) în acces la servicii comunale (agentul termic).

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu constituie discriminare pe criteriile de dizabilitate, naționalitate și origine socială.

Consiliul a reținut că sistarea livrării agentului termic a avut loc din cauza datoriilor acumulate

de către petiționare, respectiv nu naționalitatea și nici originea socială, precum a fost invocat în sedința de audieri, a determinat situația deplănsă de petiționare.

Cauza nr. 21/2013, decizia din 27.12.2013

Petiționara, cu statut HIV+, a susținut că a fost discriminată de IMSP Spitalul Raional Orhei prin faptul că, adresându-se cu dureri prenatale, i-a fost refuzată internarea.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu constituie discriminare pe criteriul de HIV+ în acces la asistența medicală din partea IMSP Spitalul Raional Orhei.

Consiliul a stabilit că petiționara nu a fost internată în cadrul IMSP Spitalul Raional Orhei, deoarece nu era declanșat travaliul. Consiliul a reținut că în practică în toate maternitățile din republică se refuză internarea femeilor însărcinate dacă nu este declanșat travaliul. Consiliul a stabilit că petiționara a fost tratată la fel ca oricare altă femeie însărcinată în situație analogică.

Consiliul, de asemenea, a reținut că petiționara a fost îndreptată pentru a naște în cadrul Institutului de Cercetări Științifice în domeniul Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului din mun. Chișinău, din motiv că era femeie însărcinată HIV-pozitivă. Consiliul a constatat că, potrivit Ordinului ministrului sănătății nr. 100 din 01.04.2004 cu privire la profilaxia transmiterii materno-fetale a infecției HIV+ și organizarea profilaxiei specifice femeile însărcinate HIV +, indiferent de locul de reședință, trebuie să ceară asistență medicală doar în mun. Chișinău și în mun. Bălți. Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 8 lit. b) și art. 12 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, că această prevedere este discriminatorie.

Cauza nr. 28/2013, decizia din 21.01.2014

Petiționara a susținut că a fost discriminată pe criteriu de gen și presupusa orientare homosexuală de către Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului prin faptul că a întocmit un grafic de întrevederi cu copilul acesteia, dezechilibrat prin comparație cu tatăl copilului care deținea custodia copilului.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2, art. 8 lit. a) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă instigare la discriminare pe criteriul presupusei orientări homosexuale din partea fostului soț, iar decizia Direcției Municipale pentru Protecția Drepturilor Copilului privind graficul de întrevederi este discriminatorie pe criteriul de gen și presupusa orientare sexuală.

Consiliul a stabilit că fostul soț s-a adresat către autoritatea tutelară indicând că petiționara și-a stabilit viața cu o persoană de același sex și a solicitat să fie redus graficul de întrevederi. Consiliul, a reținut că autoritatea tutelară, la întocmirea graficului de întrevederi s-a ghidat de informațiile comunicate de fostul soț. Consiliul a notat că orientarea sexuală, oricare nu ar fi ea, nu determină și nu caracterizează calitățile părintești. De asemenea, a punctat că viața privată a petiționarei, în condițiile în care nu se refera la îngrijirea copilului, nu poate servi temei pentru înlăturarea ei din viața propriului copil. Consiliului nu i-au fost prezentate probe care să susțină că era spre binele suprem al copilului ca acesta să-și vadă mama o singură dată în săptămână. În aceste condiții, Consiliul a stabilit că petiționara a fost tratată diferit (mai puțin favorabil) în realizarea drepturilor sale părintești în comparație cu tatăl copilului și la baza acestui tratament a stat acțiunile de instigare la discriminare a fostului soț.

Consiliul a subliniat, cu valoare de principiu, că indiferent care din părinte locuiește separat de copil, mama sau tata, acestora trebuie să le fie asigurată șansa egală de a menține relații directe cu copilul.

Cauza nr. 30/2013, decizia din 13.02.2014

Petiționarele, mame care îngrijesc la domiciliu de copii cu dizabilități, au susținut că sunt discriminate în realizarea dreptului la asigurare socială. De asemenea au invocat că sunt discriminate pe criteriu de vârstă și sex la accederea în calitate de asistent personal pentru îngrijirea copiilor cu dizabilități.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art.2 și art. 8 lit. c) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare prin asociere pe criteriu de dizabilitate în realizarea dreptului la asigurare socială, discriminare directă pe criteriu de vârstă și sex la accederea în calitate de asistent personal pentru îngrijirea copiilor cu dizabilități.

Consiliul a reținut că petiționarele au decis să îngrijească de copii cu dizabilități severe la domiciliu și să nu-i instituționalizeze. Constrânse de aceste responsabilități parentale nu au avut posibilitatea să se încadreze în câmpul muncii, care era să le permită acumularea stagiului de cotizare pentru a putea beneficia de pensie pentru limită de vârstă. Consiliul a stabilit că Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat, până în anul 01.01.1999, includea perioada de îngrijire a persoanei cu dizabilități severe în stagiul de cotizare a membrului de familie care oferea această îngrijire. După reforma sistemului de pensii operată în anul 1999 această perioadă nu mai era inclusă în stagiul de cotizare. Consiliul, de asemenea, a luat act că pentru a putea beneficia de pensie minimă persoana are nevoie de minim 15 ani de cotizare, în caz contrar, la atingerea vârstei care le dă dreptul la pensie vor beneficia de o alocație socială. Ministerul de resort a susținut că reforma s-a bazat pe respectarea principiului egalității și al contributivității. Consiliul a menționat că asigurarea egalității se atinge nu prin aplicarea tratamentului egal în orice situație, ci prin tratament egal al persoanelor aflate în situații egale și tratament diferit al persoanelor aflate în situații diferite. Consiliul a notat că situația petiționarilor nu este similară cu cea a părinților ai căror copii cu dizabilități severe au fost instituționalizați. Situația lor diferă anume prin faptul că, din considerentul că au decis să-și îngrijească copii la domiciliu, nu au putut acumula stagiul de cotizare minim de 15 ani. De asemenea, ministerul de resort a notat că această situație din anul 2013 a început să fie remediată prin crearea serviciului social "Asistență personală", oferind posibilitatea părinților de a acumula stagiul necesar prin încheierea contractului individual de muncă cu Direcția Generală de Asistență Socială. Consiliul a luat act de aceste acțiuni, însă a ajuns la concluzia că oportunitatea instituită nu reglementează situația acelor părinți care au îngrijit de copiii lor din 1999 până în 2013. Consiliul a stabilit că în această situație statul trebuie să vină cu măsuri pozitive care să egaleze situația persoanelor care au îngrijit de copii cu dizabilități severe la domiciliu, astfel încât să poată beneficia de pensie în condiții de egalitate.

Important pentru această cauză este forma de discriminare stabilită. Consiliul a reținut că tratamentul mai puțin favorabil la care sunt supuse petiționarele este determinat de asocierea acestora cu dizabilitatea copiilor.

Consiliul, de asemenea, a examinat, condițiile de angajare în calitate de asistent personal. Consiliul a reținut că atingerea vârstei standard de pensionare constituia o cerință eliminatorie pentru angajarea în funcție de asistent personal. Ministerul de resort a menționat că vârsta standard de pensionare a fost inclusă pentru a asigura că un asistent personal are o stare a

sănătății suficient de bună pentru exercitarea funcției date. Consiliul a menționat că starea sănătății persoanei nu depinde de vârsta de pensionare, subliniind că angajarea candidaților în funcția de asistent personal trebuie să aibă la bază doar cerințe esențiale profesionale care reies din natura funcției și contextul în care este realizată. De asemenea, Consiliul a stabilit că ținând cont de diferența referitoare la vârsta de pensionare pentru femei și bărbați, o femeie este limitată în șansa de a deveni asistent personal, cu 5 ani mai devreme, în comparație cu un bărbat.

Cauza nr. 35/2013, decizia din 22.01.2014

Membrele asociației obștești Centrul de Informații „GENDERDOC-M” au sesizat Consiliul, solicitând constatarea discriminării pe criteriul orientării homosexuale în acces la servicii de web design.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2, art. 4 lit. b), g) și art. 8 lit. h) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele sesizate reprezintă discriminare continuă în formă gravă pe criteriu de religie, orientare homosexuală și naționalitate în acces la servicii de web design.

Consiliul, analizând conținutul informației de pe website-ul reclamatului, a constatat că acesta exclude potențialii clienți în baza orientării sexuale, religiei și naționalității. La baza acestei constatări a stat mesajul promoțional al prestatorului de serviciu în care se menționa că nu colaborează cu organizațiile religioase și gay. De asemenea, reclamatul a indicat că nu ar presta serviciile sale nici persoanelor aparținând unui grup al minorităților naționale. Consiliul a notat că este nejustificat excluderea potențialilor clienți din considerentul că prestatorul nu cunoaște specificul activității acestora, subliniind că reclamatul putea să listeze domeniile de activitate pe care se bazează afacerea.

Cauza nr. 47/2014, decizia din 11.04.2014

Petiționara, tutorele unei persoane cu dizabilități mintale, a susținut că în secția unde este tratat fiul său, tratamentul nu corespunde necesităților stării lui de sănătate mentală, invocând discriminare în acces la servicii medicale.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 8 lit. b) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă lipsa acomodării rezonabile a pacientului cu dizabilitate (cu probleme de sănătate mentală) în acces la servicii medicale în sănătatea mentală.

Consiliul a stabilit că persoana internată pentru tratament psihiatric este obligată să stea în secție de la 21 zile minim până la 30 zile (număr maximal de zile), chiar dacă starea acesteia pe parcurs se îmbunătățește. Consiliul a constatat că regimul de trai și tratament al pacientului cu dizabilități mintale nu este ajustat, astfel încât să aibă posibilitatea reală de a ieși la o plimbare la aer liber, de a primi asistența necesară pentru a-și menține igiena personală. Consiliul a subliniat că astfel de modificări și ajustări sunt necesare și adecvate pentru a înlătura barierele cu care se confruntă persoanele cu dizabilități în exercitarea dreptului la asistență medicală calitativă în sănătatea mentală și a dreptului la respectarea demnității umane. Consiliul a notat că aceste ajustări nu impun un efort disproporționat prestatorului de serviciu pentru că nu necesită cheltuieli financiare sau logistice nejustificate, ci doar mai multă diligență.

Cauza nr. 48/2014, decizia din 24.02.2014

Această cauză vizează producerea și difuzarea unui spot publicitar, conținutul căruia prezintă imaginea femeii într-o manieră umilitoare.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 8 lit. h) din Legea cu privire la asigurarea egalității, faptele examinate reprezintă instigare la discriminare pe criteriu de gen.

Consiliul a reținut că introducerea frazei "ușor chiar și pentru blonde" într-un spot publicitar al serviciilor de instruire auto prezintă femeia într-o ipostază umilitoare. Consiliul a notat că difuzarea acestui spot prin mijloacele de informare în masă, contribuie la răspândirea stereotipurilor negative față de femei în societate amplificând fenomenul de discriminare.

Cauza nr. 54/2014, decizia din 01.05.2014

Petiționarul a susținut că a fost discriminat din cauza că este bărbat (tată) atunci când autoritatea tutelară a recomandat determinarea domiciliului fiicei sale cu mama.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu prevederile art. 1, art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de gen.

Consiliul a stabilit că autoritatea tutelară, la emiterea avizului consultativ, s-a bazat pe distribuirea stereotipică a rolurilor dintre bărbat și femeie. În acest sens, autoritatea tutelară a susținut că mama servește model pentru fiică, iar tatăl – pentru fiu și din acest considerent a recomandat ca domiciliul fiicei să fie stabilit cu mama, fără să ia în considerație alte criterii obiective precum că tatăl dispune de spațiu locativ și resurse pentru creșterea copilului, că se află într-un mediu unde există mult mai multe oportunități de care ar putea beneficia copilul.

Cauza nr. 57/2014, decizia din 15.05.2014

Petiționarul a susținut că a fost discriminat de Serviciul Vamal pe criteriu de avere și locul aflării, deoarece a fost obligat să plătească drepturile de import pentru un aparat de fotografiat procurat prin Internet.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul a reținut că în cazul traversării persoanei peste frontiera de stat care are asupra anumite categorii de mărfuri drepturile de import nu se achită, pe când în cazul când bunurile sunt introduse ca trimiteri poștale sau colete neînsoțite drepturile de import se achită. Consiliul, deși, a stabilit că există un tratament diferențiat, a constatat că petiționarul nu se afla în situație analogică cu persoanele care introduc mărfurile la traversarea vămii. Consiliul a acceptat argumentul Serviciului Vamal că introducerea bunurilor nemijlocit de persoana fizică și bunurile introduse prin trimiterile poștale sunt situații juridice diferite, pentru care legea prevede regimuri diferite, fiind reglementate separat. Or, atunci când o persoană traversează vama cu anumite bunuri, se prezumă că acestea sunt de uz personal atâta timp cât nu există probe pentru a demonstra contrariul, pe când în cazul trimiterilor poștale această prezumție nu poate fi instituită. Consiliul a subliniat că discriminarea este prezentă în cazul când tratamentul este diferit în situații analogice sau când tratamentul este similar în situații distincte. Consiliul, apreciind situațiile ca fiind diferite – introducerea mărfurilor personal și prin trimiteri poștale, a notat că și tratamentul aplicat la fel trebuie să fie distinct.

Consiliul a examinat tratamentul la care a fost supus petiționarul prin comparație cu cel aplicat persoanelor care transmit sau expediază colete prin intermediul microbuzelor. În acest caz, Consiliul a notat că situațiile sunt analogice și comparabile. Consiliul a luat act de declarațiile unui operator pe piața transportării coletelor pe ruta Republica Moldova-Italia precum că la perfectarea coletelor neînsoțite, introduse în țară prin intermediul transportului rutier, bunurile transmise sunt vămuite fără achitarea drepturilor de import. Serviciul Vamal examinând probele prezentate în susținerea acestei afirmații a notat că suntem în prezența unei încălcări a normelor legale. În aceste circumstanțe, Consiliul a subliniat că nu poate constata discriminare atunci când tratamentul în situație analogică a fost diferit, însă aplicat contrar normelor legale. Or Consiliul ar fi pus în situația să susțină ilegalitățile care se admit în anumite situații.

Consiliul s-a pronunțat și pe marginea aplicabilității criteriilor invocate. Consiliul a notat că, deși, lista criteriilor stipulate în Legea cu privire la asigurarea egalității este una ilustrativă și poate fi completată prin invocarea oricărui alt criteriu similar, acestea trebuie să fie personale, obiective și relevante situației. Criteriile invocate în cazul examinat „locul aflării” și „avere” Consiliul le-a considerat irelevante.

Cauza nr. 60/2014, decizia din 17.04.2014

Un grup de avocate au susținut că avocații sunt discriminați la determinarea costului polițelor de asigurare medicală.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art.1, art. 2 și art. 8 lit. b) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de statut profesional și avere la determinarea costului polițelor de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru avocați și în exercitarea dreptului de a beneficia de polița de asigurare medicală gratuită în condiții de egalitate cu alte persoane cu care se află în situații similare.

Consiliul a reținut că avocații, notarii și executorii judecătorești fac parte din categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă. Astfel, a stabilit că până în 2009 aceștia beneficiau de o reducere de 50% din costul poliței de asigurare obligatorie. Începând cu anul 2009, avocații, notarii și executorii judecătorești au fost lipsiți, fără careva explicații, de această înlesnire. Astfel, Consiliul a constatat aplicarea unui tratament egal în ceea ce privește cuantumul poliței de asigurare medicală.

Consiliul a notat că avocații nu sânt în situație similară cu notarii și executorii judecătorești, deoarece natura exercitării profesiei și venitul obținut sunt diferite (ultimii au o competență teritorială și tarife / onorarii minime aprobate prin acte normative). În acest sens, Consiliul a reținut că notarul este o instituție publică de drept abilitată să asigure îndeplinirea actelor notariale în numele Republicii Moldova, iar actul notarial este de autoritate publică. Executorul judecătorec este o persoană fizică investită de stat cu competență de a îndeplini activități de interes public și în exercitarea atribuțiilor de serviciu, executorul judecătorec este exponentul puterii de stat. Profesia de avocat însă, este exercitată de persoane calificate și abilitate să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, fiind o profesie liberă și independentă cu funcționare autonomă.

Consiliul a stabilit că o avocată contribuie în fondul asigurărilor obligatorii de asistență medicală prin procurarea poliței la preț maximal pe parcursul mai multor ani de activitate, înainte și după nașterea copilului său, respectiv, impunerea condiției de suspendare a licenței de avocat la survenirea riscului asigurat – maternitatea, nașterea și lăuzia este nejustificată. Consiliul a stabilit

că atât persoanele neangajate, cât și cele angajate pe perioada îngrijirii copilului până la vârsta de 3 ani beneficiază de poliță de asigurare gratuită din partea statului, chiar dacă în această perioadă nu contribuie la fondul asigurărilor medicale. Consiliul a reținut că un avocat, deși anterior a contribuit la fondul asigurărilor obligatorii de asistență medicală, nu va putea beneficia de poliță de asigurare medicală gratuită în această perioadă.

Consiliul a reamintit că principiul egalității cere tratament egal al persoanelor în situații similare și tratament diferit al persoanelor în situații diferite. Consiliul a subliniat că ministerul de resort nu a putut prezenta o justificare obiectivă și rezonabilă a tratamentului discriminatoriu instituit.

Cauza nr. 66/2014, decizia din 19.05.2014

Petiționarele au susținut că au fost discriminate în acces la diferite prestații sociale precum: ajutor material pentru eliminarea consecințelor în urma inundațiilor și a ploii; ajutor material pentru perioada rece a anului; acordarea indemnizației complete pentru copii aflați sub tutelă.

Consiliul a stabilit că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu constituie discriminare. Consiliul, analizând materialele prezentate și studiind informațiile comunicate nu a putut reține existența unui tratament diferit aplicat petiționarilor în comparație cu alte persoane din situație similară. Consiliul nu a putut reține existența unui criteriu protejat împotriva discriminării.

Cauza nr. 78/2014, decizia din 12.06.2014

Petiționarii au susținut că au fost discriminați în acces la servicii de agrement pe criteriu de aspect fizic și clasa socială, exprimată prin limitarea accesului într-un club de noapte.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 8 lit. f) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul a stabilit că petiționarii au fost refuzați temporar din cauză că sala, la momentul prezentării, era supraîncărcată. Ulterior, petiționarii au dat dovada de un comportament neadecvat ceea ce a determinat refuzul de a le permite accesul în club. Consiliul a reținut că criteriile invocate „aspectul fizic” și „clasa socială” nu au o legătură de cauzalitate cu tratamentul deplâns.

Cauza nr. 85/2014, decizia din 30.06.2014

Petiționara a susținut că a fost discriminată în acces la bunurile și serviciile disponibile publicului și anume în realizarea dreptului la proprietate asupra spațiului locativ repartizat de către Consiliul mun. Chișinău.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul, audiind susținerile părților și examinând probele anexate la dosar, a reținut că Primăria mun. Chișinău, cu 24 de creditori a încheiat tranzacții de împăcare sau a oferit spații locative. Consiliul a notat că, deși nu neagă că acest fapt ar constitui un tratament diferențiat față de petiționară, existența unui criteriu protejat, în baza căruia a avut loc un tratament diferențiat, este un element obligatoriu pentru constatarea unei situații ca fiind discriminatorie. Consiliului nu i-a fost indicat cu claritate care din criteriile protejate menționate în art. 1 alin.(1) din Legea cu privire la asigurarea egalității, ar fi aplicabil situației ei. Consiliul a notat că, deși, petiționara indică drept

criteriu protejat "statutul ei special", ambiguitatea acestui termen nu-i permite să-l recunoască ca fiind criteriu protejat, de rând cu celelalte criterii.

Cauza nr. 87/2014, decizia din 04.07.2014

Această cauză vizează discriminarea bazată pe gen și dizabilitate în realizarea dreptului la respectarea vieții private și de familie, a dreptului la integritate fizică și în acces la informații medicale privind sănătatea reproductivă a beneficiarilor internatului psiho-neurologic.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art.1, art .2 și art. 8 lit. b) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de gen și dizabilitate în realizarea dreptului la respectarea vieții private și de familie, a dreptului la integritate fizică și în acces la informații medicale privind sănătatea reproductivă.

Consiliul a stabilit că întreruperea sarcinii fără consimțământul femeilor, beneficiare ale Internatelor psiho-neurologice constituie o practică curentă. Consiliul a constatat că nu există o procedură clară pentru prevenirea sarcinii și folosirea contraceptivelor; nu se duce evidența femeilor care folosesc sterilet și termenul de expirare a steriletului; nu există un registru în care să fie înregistrate cererile femeilor privind întreruperea sarcinii. Consiliul a reținut că personalul medical, în aceste circumstanțe, aplică prevederile Ordinului Ministerului Sănătății nr.647 din 21.09.2010 pentru întreruperea voluntară a sarcinii, invocând drept motiv pentru întreruperea sarcinii la beneficiarele internatului îl constituie afecțiunile medii și severe ale acestora, fapt care nu permite posibilitatea de îngrijire și responsabilitate pentru un copil. Consiliul a luat act de declarația unui responsabil dintr-o instituție psiho-neurologică prin care a afirmat că ei optează pentru o generație sănătoasă. Consiliului i s-a comunicat că o rudă sau administrația internatul psiho-neurologic decide în locul femeii întreruperea sarcinii, ea fiind exclusă din procesul de luare a deciziilor.

Consiliul a concluzionat că există printre medici prejudecăți față de femeia cu dizabilități pe care o consideră inaptă de a fi părinte doar pentru că are o dizabilitate și ar putea să o transmită copilului. Femeile cu dizabilități sunt tratate cu scepticism și neîncredere, iar când rămân însărcinate se insistă asupra întreruperii sarcinii. Prevalează și abordarea de a nega femeii cu dizabilități realizarea dreptului de a lua decizii privind propria sănătate.

Consiliul a notat că tratarea beneficiarelor internatului exclusiv prin prisma dizabilității, conduce la stereotipizarea femeilor cu dizabilități și îngreunează procesul de incluziune socială a acestora. Consiliul a subliniat că oricare femeie, indiferent de dizabilitatea și personalitatea sa, are dreptul la respect al demnității sale și realizarea dreptului său la servicii de asistență medicală, inclusiv în domeniul sănătății sexuale și reproductive. Consiliul a menționat că la acordarea asistenței medicale femeilor cu dizabilități trebuie luate în considerare necesitățile speciale ale acestora, inclusiv tratamentul ginecologic și consilierea privind planificarea familială și sănătatea reproductivă.

Cauza nr. 97/2014, decizia din 28.07.2014

Petiționara, mamă solitară cu un copil în vârstă de 2 ani, a susținut că a fost discriminată de către autoritatea publică locală la repartizarea loturilor de teren pentru construcția locuinței, destinat familiilor nou create.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art.2 și art. 8 lit. h) din Legea cu privire la

asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de stare civilă în acces la bunuri destinate publicului.

Consiliul a stabilit că autoritatea publică locală i-a refuzat petiționarei atribuirea unui lot de teren pentru construcția casei de locuit individuale, întrucât mama solitară (vârsta până la 30 și cu un copil de 2 ani) nu cade sub incidența noțiunii de „familie nou formată”. Consiliul a reținut că art. 11 din Codul Funciar stabilește dreptul de a atribui loturi de pământ doar familiilor nou-formate. Consiliul a examinat și Regulamentul de atribuire a loturilor pentru construcția individuală, aprobat de autoritatea locală. În conformitate cu prevederile acestui regulament loturi de teren se atribuie familiilor nou formate (până la 5 ani de căsnicie), în care nici unul din soți n-a beneficiat anterior de lot sub construcție locativă, nu au dispus și / sau nu dispun de spațiu locativ privat. Consiliul a reținut că reglementările respective nu limitează componența familiei, ci doar durata formării acesteia.

Consiliul a precizat că, în sens juridic, familia desemnează grupul de persoane între care există drepturi și obligații, care izvorăsc din căsătorie, rudenie (inclusiv adopția), precum și din alte raporturi asimilate relațiilor de familie. Astfel, familia este o realitate juridică prin reglementarea ei de către lege. Consiliul a subliniat că reieșind din raporturile de rudenie, petiționara împreună cu copilul său formează o familie, deși aceasta este monoparentală, iar ținând cont de vârsta mamei și a copilului este o familie nou-formată. Consiliul a conchis că petiționara cu copilul său care formează o familie monoparentală a fost tratată diferit și nejustificat în comparație cu familiile biparentale, deși în ambele situații este vorba de o familie nou formată.

Cauza nr. 111/2014, decizia din 09.08.2014

Petiționarul a susținut că rețeaua de cinematografe "Patria", prin difuzarea produselor cinematografice și animate în limba rusă, tratează diferit și mai puțin favorabil copiii vorbitori de limba română în comparație cu copiii vorbitori de limbă rusă.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 8 lit. f) faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de limbă și apartenență etnică în acces la serviciile culturale și agrement.

Consiliul a stabilit că difuzarea produselor cinematografice în limba rusă se datorează faptului că pentru distribuirea produselor cinematografice au fost încheiate contracte cu companiile din Rusia și Ucraina, fiindcă doar acestea au dreptul exclusiv de difuzare pe teritoriul Republicii Moldova. Consiliul a reținut că nu există impedimente obiective să se negocieze cu producătorul, prin intermediul distribuitorului, posibilitatea obținerii copiei produsului cinematografic în limba română. Consiliul a luat act că astfel de demersuri se întreprind de doi ani, doar că numărul produselor cinematografice obținute în română este mic. Consiliul a notat că SRL „Colaj” și SRL „Colaj – Cinema” trebuie să întreprindă toate măsurile necesare în vederea asigurării consumatorilor din Republicii Moldova cu produse cinematografice, inclusiv și desene animate, în limba română în proporție de cel puțin 50% din numărul total de produse, pentru prevenirea și stoparea discriminării pe viitor.

Nefiind de acord cu soluția votată de majoritatea, membrul Consiliului Ian Feldman a prezentat Opinia separată pe cazul dat, invocând următoarele argumente.

Dreptul de acces la bunuri și servicii disponibile publicului nu include obligația prestatorului de a oferi bunuri sau servicii pe care el nu le comercializează sau, de facto, nu le are în stoc, cu excepția situației în care legislația prevede expres cerința de a comercializa un anumit asortiment de bunuri și/sau servicii, i.e. comercializarea produselor farmaceutice. În domeniul distribuirii

produselor cinematografice astfel de reglementări sau cerințe nu există. Membrul consideră că obligația de a asigura respectarea drepturilor culturale a tuturor îi revine statului, care poate și trebuie să recurgă la măsuri de stimulare și încurajarea, de exemplu, sub formă de subvenții sau scutiri de impozite pentru persoanele juridice care proiectează filme pe teritoriul Republicii Moldova. Aceste măsuri vor compensa posibilele pierderi din cauza achiziționării desenelor animate din altă zonă de distribuție și cererea modestă pentru desene animate proiectate cu dublare în limba română, totodată, nu va afecta activitatea economică (profitabilitatea) a agentului economic. În opinia membrului, abordarea imperativă, de exemplu, introducerea cotelor de limbă, ar forța agentul economic să suporte pierderi, riscând ca industria de proiecție a filmelor să falimenteze treptat.

Cauza nr. 117/2014, decizia din 09.08.2014

Petiționarul a susținut că autoritatea publică locală tratează diferit și mai puțin favorabil, la determinarea mărării impozitului imobiliar, pe deținătorii de terenuri cu viza de domiciliu în afara comunei prin comparație cu deținătorii de terenuri cu viza de domiciliu în comună.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul a reținut că în prevederile art. 280 alin. (1) Cod Fiscal, legiuitorul a evidențiat 3 categorii de bunuri (apartamente/case individuale, loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții, garaje) pentru care pot fi aplicate cotele de impozit de minim 0,05% și maxim 0,3%, lăsând la discreția autorității publice locale stabilirea cotei concrete pentru fiecare tip de bunuri imobile. Consiliul a stabilit că prin decizia autorității publice locale, pentru deținerea de loturi din cadrul întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții a fost stabilită cota de impozit în valoare de 0,15% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare. Consiliul a constatat că impozitul de 0,15% a fost stabilit reieșind din tipul bunului imobil și că se aplică deținătorilor de imobile în cadrul întovărășirilor pomicole, indiferent de faptul dacă deținătorii au sau nu domiciliul în comună.

Cauza nr. 140/2014, decizia din 27.10.2014

Petiționarul a susținut că a fost discriminat atunci când s-a adresat clubului de fitness & Wellness "Alexia" (S.R.L. "OLIMPUS - 85") cu solicitarea de a frecventa sala de forță și de a beneficia de serviciile unui antrenor personal. Petiționarul a fost refuzat pe motiv că Clubul sportiv "Alexia" nu este un centru de reabilitare și că lipsesc condițiile necesare unei persoane cu dizabilități pentru a frecventa sala.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 8 lit. f) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de dizabilitate, în acces la serviciile de agrement și refuz în acomodare rezonabilă.

Consiliul a reținut că în conformitate cu prevederile art. 3 lit. a) a Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, acestora li se garantează respectarea demnității umane și autonomiei individuale, având libertatea de a face propriile alegeri. Consiliul a acceptat faptul că petiționarul nu poate folosi marea majoritate a utilajelor de sport (petiționarul fiind o persoană cu dizabilități locomotorii care se deplasează cu ajutorul fotoliului rulant), însă a subliniat că aceasta nu constituie o justificare obiectivă de a refuza acestuia să se folosească de acele utilaje care corespund capacităților sale fizice. Consiliul a menționat că este imperios de important ca, pe

lângă, accesibilizarea clădirii și încăperilor, să fie adaptate și serviciile prestate, astfel încât să poată fi utilizate de persoanele cu dizabilități.

Cauza nr. 151/2014, decizia din 04.12.2014

Această cauză vizează discriminarea avocaților pe criteriu de statut profesional și avere în acces egal la beneficierea de prestații de asigurări sociale.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art.1, art.2 și art. 8 lit. c) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe statut profesional la determinarea tipurilor de prestații de asigurări sociale de care beneficiază avocații.

Consiliul a notat că sistemul public de asigurări sociale se organizează și funcționează, având ca principii de bază, inclusiv principiul egalității, care asigură tuturor participanților la sistemul public – contribuabili și beneficiari – un tratament nediscriminatoriu. Consiliul a reținut că avocații, contribuie la bugetul asigurărilor sociale de stat în mod egal cu angajații care beneficiază de salariul minim pe economie, astfel ar trebui să beneficieze, în mod egal cu ultimii, de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat. Consiliul a luat act de faptul că potrivit pct. 1.5 din Anexa 3 la Legea nr. 329 din 23 decembrie 2013 cu privire la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2014, avocații beneficiază doar de pensie pentru limită de vârstă (stagiul de cotizare) și ajutor de deces. Consiliul a constatat că avocații sunt tratați diferit, neavând posibilitatea de a beneficia de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat, deși legislația își stabilește ca obiectiv nediscriminarea nici unei categorii de beneficiari de prestații sociale. Consiliul a notat că lipsa unui raport juridic obișnuit angajat-angajator, lipsa unui contract individual de muncă sau de prestări servicii și complexitatea stabilirii venitului/onorariilor avocaților care ar sta la baza calculelor pentru indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă nu justifică excluderea avocaților de la posibilitatea de a beneficia de tot pachetul prestațiilor sociale.

Cauza nr. 155/2014, decizia din 11.12.2014

Petiționara, persoană cu dizabilități locomotorii care utilizează fotoliu rulant, a susținut că Departamentul Instituțiilor Penitenciare și administrația Penitenciarului nr.13 refuză să întreprindă măsuri de acomodare rezonabilă corespunzătoare necesităților sale specifice. De asemenea, petiționara a invocat că este discriminată pe criteriu de statut social prin refuzul achitării alocației sociale de stat acordată persoanelor cu dizabilități pe durata detenției sale.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art.1, art.2 și art. 8 lit. c) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă refuz în acomodarea rezonabilă a celei și discriminare la acordarea alocației sociale de stat.

Consiliul a constatat că celula în care se deținea petiționara este la etajul 2 al clădirii și deși au fost instalate bare de suport în zona pentru veceu și pe coridorul unde se află celula, accesul în celulă și din celulă la spațiul destinat plimbărilor a rămas în continuare inaccesibil. Consiliul a stabilit că petiționara nu beneficiază de nici un suport în îngrijire și/sau însoțire în timpul detenției, aceasta este lăsată să se descurce singură sau să apeleze la colegile de celulă, care nu întotdeauna sunt dispuse să-i acorde suportul necesar. Consiliul a reținut că măsurile întreprinse nu au fost suficiente pentru a înlătura barierele cu care se confruntă petiționara și a recomandat responsabililor să le remedieze.

Consiliul a reținut că alocația oferită persoanelor cu dizabilități severe se acordă pentru îngrijire,

însoțire și supraveghere cu scopul de a elimina, sau micșora barierele cu care persoana se confruntă datorită dizabilității sale. Consiliul a stabilit că o persoană cu dizabilități severe, care se află în libertate beneficiază de alocația socială de stat, iar dacă acea persoană se află în detenție, alocația socială de stat este suspendată, drept pretext că aceasta se află la întreținerea statului. Consiliul subliniază că persoanele cu dizabilități severe, indiferent dacă se află în libertate sau în detenție, au în egală măsură aceleași necesități pentru că acestea reies din natura dizabilității. Argumentul că persoana se află la întreținerea statului, în situația în care statul nu oferă condițiile, îngrijirea și suportul corespunzător necesităților persoanei este nejustificat. Or, după cum s-a stabilit responsabilii sistemului penitenciar nu asigură suplimentar îngrijire, însoțire și supraveghere de care au nevoie persoanele cu dizabilități severe aflate în detenție.

Cauza nr. 156/2014, decizia din 17.10.2014

Petiționarul, persoană cu dizabilități locomotorii care utilizează fotoliu rulant, a susținut că a fost discriminat prin faptul că nu i s-a permis intrarea într-un club de noapte.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art.1, art.2 și art. 8 lit. f) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriul de dizabilitate, în acces la serviciile de agrement și refuz în acomodare rezonabilă.

Consiliul a stabilit că petiționarului i s-a refuzat accesul în incinta clubului de noapte. Consiliul reține că refuzul s-a datorat faptului că locul nu este adaptat pentru persoanele cu dizabilități locomotorii. Consiliul a notat că neadaptarea clădirii și a încăperilor pentru folosirea acestora de către persoanele cu dizabilități locomotorii nu reprezintă o justificare obiectivă și rezonabilă de a refuza persoanei accesul la un serviciu sau bun destinat publicului. Consiliul a subliniat obligația prestatorului de a întreprinde măsuri de accesibilizare pentru a asigura accesul tuturor la serviciile prestate fără limitări nejustificate.

Cauza nr. 157/2014, decizia din 09.12.2014

Petiționarul, persoană cu dizabilități locomotorii, a susținut că a fost discriminat prin faptul că a fost refuzat să fie îmbarcat într-un microbuz.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art.1, art.2 și art. 8 lit. e) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriul de dizabilitate, în acces la serviciile de transport.

Consiliul a stabilit că șoferul microbuzului, văzând persoana cu dizabilități care se îndrepta mai lent spre mijlocul de transport, nu a dorit să aștepte și a pornit fără a îmbarca pasagerul. Consiliul a luat act de totalitatea argumentelor aduse de către reclamant în justificarea acestui comportament și a explicat că sunt nefondate prin raportare la realitățile actuale. Consiliul a subliniat că este foarte bine cunoscut că microbuzele care circulă pe rută opresc acolo unde sunt somați nu neapărat în stație și îmbarcă pasageri în picioare. Consiliul a explicat că și în cazul petiționarului șoferul trebuia să aștepte, chiar dacă nu a oprit în stație și să îl îmbarce, chiar dacă nu erau locuri libere pe scaune. Consiliul a constatat că din cauza dizabilități petiționarul nu a fost tratat similar precum sunt tratați alți pasageri.

Cauza nr. 160/2014, decizia din 11.12.2014

Această cauză vizează examinarea gradului de asigurare a accesibilității clădirilor și construcțiilor pentru persoanele cu dizabilități.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 8 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de dizabilitate prin negarea acomodării rezonabile a clădirilor și construcțiilor pentru persoanele cu dizabilități.

Consiliul a stabilit că majoritatea construcțiilor nu sunt accesibile persoanelor cu dizabilități locomotorii, iar acele construcții care sunt raportate de către autorități că ar fi adaptate, dispun doar de rampe, care la rândul lor, de cele mai multe ori nu corespund cerințelor legale sau sunt impracticabile. Consiliul a reținut că, deși, aparent există un set de prevederi normative în acest domeniu, aceste sunt ambigue și dispersate, mai ales în privința prevederilor ce țin de tragerea la răspundere a persoanelor/autorităților ce se fac vinovate de nerespectarea normativelor în construcții privind accesibilitatea.

Consiliul a notat că eforturile autorităților de a adopta normative în construcții cât mai cuprinzătoare nu vor da rezultata, atât timp cât acestea nu sunt respectate în practică de către toți actorii cheie, începând cu planificarea, executarea și terminând cu darea în exploatare a construcției. Consiliul a stabilit că responsabilii pe acest segment de referință se învinovătesc reciproc de nerespectarea normativelor la fiecare etapă, iar accesibilitatea rămâne a fi o problemă în societate și o provocare pentru persoanele cu dizabilități locomotorii.

Consiliul a subliniat necesitatea instituirii unui mecanism de supraveghere și control riguros (până la retragerea certificatului de atestare tehnico-profesională a specialiștilor în construcții) pentru a opri practica defectuoasă de avizare a documentelor de proiect și obținerii autorizației de construcție chiar dacă se constată că au fost ignorate normativelor în construcții. De asemenea, a recomandat să se demareze verificarea tuturor construcțiilor și a documentației acestora în scopul identificării verificatorilor de proiecte, care au admis ridicarea construcțiilor cu încălcarea normativelor în construcții, pentru a examina posibilitatea retragerii certificatului de atestare tehnico-profesională.

Cauza nr. 182/2014, decizia din 18.12.2014

Această cauză vizează disponibilitatea alternativelor alimentare oferite pasagerilor în timpul zborurilor, care potrivit convingerilor filozofice nu consumă carne și pentru cei care potrivit convingerilor religioase nu consumă carnea de porc.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare bazată pe religie și convingeri în acces la bunurile și serviciile disponibile publicului.

Consiliul a luat act de situația care s-a produs în timpul unei curse de zbor al Companiei Air Moldova (Chișinău – Istanbul) unde toți pasagerii au fost serviți cu sandwich la prânz, cu excepția pasagerilor vegetarieni și musulmani. Consiliul a reținut că compania nu i-a informat din timp că nu dispun de alternative alimentare. Consiliul a menționat că atât timp, cât oferirea gustărilor intră în costul biletului și toți îl achită în mod similar, tratamentul urmează să fie analogic, în sensul că toți trebuie să primească același serviciu de aceeași calitate. Consiliul a subliniat că intră în obligația reclamatului de a asigura alternative în alimentația pasagerilor, evitând ofensarea demnității pasagerilor care au anumite convingeri care îi caracterizează.

Cauza nr. 190/2014, decizia din 13.02.2015

Petiționarul a invocat că administrația unui restaurant i-a refuzat închirierea sălii pentru organizarea unei nunți, deoarece ei "Nu fac nunți de ROMANI (Romi) deloc".

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 8 lit. g), h) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de etnie în acces la bunuri și servicii disponibile publicului.

Înregistrările audio și video prezentate de petiționar, care nu au fost combătute de reclamat, acesta neexercitându-și sarcinile probei, au determinat Consiliul să constate tratamentul diferențiat manifestat prin mesajul rostit de mai multe care se referea fără dubii la Romi, ca grup etnic.

Cauza nr. 203/2014, decizia din 13.02.2015

Petiționara, în calitate de soție aflată la întreținerea soțului, a invocat refuzul achitării indemnizației de maternitate la locul de muncă a soțului (instituția penitenciară).

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 8 lit. h) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriul de sex la plata indemnizației de maternitate.

Consiliul a subliniat că sarcina și nașterea copilului sunt trăsături biologice ale organismului feminin și, drept urmare, criteriul protejat aplicabil situației este sexul. Totodată, Consiliul a reiterat că nu este necesară demonstrarea existenței unui comparator, în situația în care un bărbat nu va putea niciodată pretinde achitarea indemnizației de maternitate. Consiliul nu a reținut drept justificare obiectivă și rezonabilă a tratamentului diferențiat lipsa prevederilor în Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar care ar permite efectuarea acestor plăți.

Cauza nr. 206/2014, decizia din 17.03.2015

Petiționarul s-a plâns că a fost supus unui tratament discriminatoriu în realizarea dreptului de acces la justiție pe criteriul de limbă, exprimat prin emiterea de către judecători a încheierilor de restituire și de a nu da curs cererii de chemare în judecată pe motiv că sunt scrise în limba rusă.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 8 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de limbă în acces la justiție.

Consiliul a constatat că respingerea cererii de chemare în judecată pe motiv că este întocmită în limba rusă constituie un tratament mai puțin favorabil a persoanei bazat pe un criteriu protejat de lege – limba. Consiliul a reiterat că un astfel de tratament este discriminator față de petiționar, dar și potențial față de oricare altă persoană care folosește o limbă de comunicare interetnică pentru a-și realiza dreptul la acces la justiție și remediu efectiv. Consiliul a statuat că prevederile art. 24 alin.(2) Cod de procedură civilă, ce țin de dreptul persoanelor de a vorbi în judecată prin interpret, de a lua cunoștință de acte, de lucrările dosarului sunt interpretate și aplicate restrictiv de reclamați, în situația în care dreptul de a vorbi în instanță implică comunicarea atât orală, cât și scrisă și practica instanțelor judecătorești nu este uniformă.

Cauza nr. 208/2014, decizia din 24.03.2015

Petiționarul a susținut că sintagma „la probele olimpice” din prevederile art. 34 al Legii nr. 330

din 25.03.1999 cu privire la cultura fizică și sport ar fi discriminatorie, excluzând sportivii care nu participă la probele olimpice de la stabilirea indemnizației lunare viagere pe criteriu socio-profesional.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul a stabilit că pot beneficia de indemnizație lunară viageră foștii sportivi, care au participat la diverse campionate la probe olimpice și corespund criteriilor stipulate în lege. Totodată, Consiliul a constatat că situația sportivilor care participă la probe neolimpice și a celor care participă la probe olimpice nu este similară, aceștia din urmă parcurg o procedură diferită de selecție și aprobare a meritelor demonstrate. De asemenea, Consiliul a apreciat prevederile legale ca fiind stimulatorii pentru sportivi de a practica un sport de performanță și de a participa la probele Olimpice recunoscute de către Comitetul Olimpic Internațional. Consiliul nu a putut accepta criteriul „socio-profesional” în calitate de criteriu protejat, subliniind caracterul ambiguu al acestuia.

Cauza nr. 250/2015, decizia din 07.07.2015

Petiționarul, beneficiar al Internatului Psihoneurologic s.Brînzeni, a susținut drept discriminatorii inacțiunile administrației Internatului de neasigurare a transportului către locul permanent de trai după finalizarea tratamentului staționar antituberculoză în faza intensivă, prelungind șederea cu 63 de zile în Spitalul Clinic de Psihiatrie or. Codru.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 8 lit. a) și c) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriul stării de sănătate prin asociere cu pacienții contagioși de tuberculoză și refuz în acomodarea rezonabilă prin lipsa unei abordări individualizate în realizarea dreptului la sănătate.

Consiliul a considerat că neîntreprinderea măsurilor necesare pentru asigurarea reîntoarcerii beneficiarilor la locul permanent de trai, din considerentul prevenirii răspândirii cazurilor de tuberculoză în rândul celorlalți beneficiari ai Internatului, constituie un scop legitim, dar a notat că soluția aleasă nu poate fi apreciată drept una proporțională scopului urmărit. Consiliul a subliniat că aflarea petiționarilor, care deja nu prezintă forme contagioase, într-un spital, unde există fluxul permanent al persoanelor contagioase de tuberculoză, pune în pericol sănătatea acestora și reduce eficacitatea tratamentului administrat anterior.

De asemenea, Consiliul a observat o lipsă a abordării individualizate în realizarea dreptului la sănătate a beneficiarilor Internatului Psihoneurologic s.Brînzeni. Consiliul a subliniat Internatului Psihoneurologic s.Brînzeni a avut obligația să examineze fiecare caz în parte și, la primă somație a personalului medical, să preia acei tutelații care au finisat tratamentul în faza intensivă, conform protocolului medical. Consiliul a subliniat că o abordare individualizată în situația deplinsă a fost absolut necesară pentru a garanta beneficiarilor exercitarea dreptului la sănătate și nu impunea o sarcină disproporționată sau nejustificată.

Cauza nr. 259/2015, decizia din 05.08.2015

Petiționara, persoană care se deplasează cu ajutorul fotoliului rulant, a susținut că a fost discriminată pe criteriul de dizabilitate de către reprezentantul Preturii sect. Ciocana mun. Chișinău, atunci când a solicitat să-i faciliteze amplasarea unei rampe de acces din cont propriu, în blocul în care locuiește.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 8 lit. a) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de dizabilitate, manifestată prin refuzul în acomodarea rezonabilă a blocului locativ.

Consiliul a subliniat că acomodarea rezonabilă presupune în mod expres eliminarea barierelor care nu impun o sarcină disproporționată sau nejustificată pentru a asigura unei persoane exercitarea drepturilor în condiții de egalitate cu ceilalți. Consiliul a observat o neglijență din partea Preturii sect. Ciocana în realizarea atribuțiilor ce îi revin. Oferirea unui răspuns vag și pasarea responsabilității de la o autoritate la alta constituie un refuz tacit în acomodarea rezonabilă, ținând cont că petiționara urma să-și asume toate cheltuielile aferente lucrărilor respective.

Cauza nr. 263/2015, decizia din 11.08.2015

Petiționarul a invocat cuantumul diferențiat al alocației nominale pentru deținătorii distincției de stat a fostei URSS – Ordinul „Steaua Roșie”(50 de lei) și deținătorii ordinului „Ștefan cel Mare”(50 de lei), deși Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.533-XII din 13 iulie 1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S a echivalat aceste distincții de stat.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 8 lit. a) și c) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriul de origine națională la stabilirea alocațiilor nominale de stat pentru merite deosebite față de stat.

Consiliul a stabilit existența tratamentului diferențiat deplâns de petiționar. Ministerul Apărării la justificarea diferenței de tratament s-a axat pe un aviz consultativ al Comisiei juridice, numiri și imunități (nr.432 din 24 decembrie 2012), care explica că distincțiile de stat ale fostei U.R.S.S., au fost echivalate conform importanței lor, cu distincțiile de stat ale Republicii Moldova, dar nu și la mărirea cuantumurilor alocațiilor nominale. Consiliul nu putut să accepte această justificare ca fiind una legitimă și rezonabilă. Consiliului a punctat că acesta nu poate fi privit ca un scop legitim deoarece, potrivit art. 44 alin. (2) al Legii privind actele legislative nr. 780 din 27.12.2001, actele legislative altele decât cele de la alin. (1) sunt interpretate de Parlament prin acte legislative de aceeași forță sau de o forță juridică superioară, pe când avizele consultative au un statut de recomandare, care potrivit art. 27 alin.(3) al Legii nr. 797 din 02.04.1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, nu pot fi folosite ca probe în instanțele de judecată.

Consiliul a reținut prevederile art. 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 533-XII din 13.07.1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S., conform cărora cetățenii Republicii Moldova, decorați cu distincții de stat, beneficiază de drepturile respective, prevăzute pentru cetățenii Republicii Moldova, decorați cu distincții de stat ale Republicii Moldova. Astfel, Consiliul a constatat că militarii decorați cu ordinul „Steaua Roșie” se află în situație analogică cu militarii decorați cu ordinul „Ștefan cel Mare”, deoarece aceste distincții au fost echivalate conform importanței lor. Cât privește criteriul protejat, Consiliul a stabilit că tratamentul diferențiat are la bază originea națională a petiționarului, căci la momentul decernării ordinului „Steaua Roșie”, acesta era cetățean al U.R.S.S., parte componenta a căreia era și R.S.S.M. Consiliul nu a reținut justificarea adusă de reclamat, subliniind că distincțiile comparate sunt echivalente după merite și importanță.

Cauza nr. 265/2015, decizia din 19.08.2015

Petiționarul, persoană cu dizabilități locomotorii, a invocat că inaccesibilitatea clădirii biroului executorului judecătoresc îi creează bariere în realizarea dreptului său de a face cunoștință cu materialele dosarului aferente procedurii de executare.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 8 lit. a) și h) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de dizabilitate, manifestată prin lipsa acomodării rezonabile a clădirii.

Efectuând vizita de documentare a faptelor care formează obiectul plângerii, Consiliul a stabilit că probele prezentate de reclamat nu corespund realității. Consiliul a atras atenția că inducerea în eroare cu scopul de a influența deciziile acestuia cade sub incidența componentei de contravenție prevăzută la art. 712 Cod contravențional.

Consiliul a reiterat că la oferirea unui serviciu disponibil publicului, trebuie să se asigure condiții de egalitate tuturor beneficiarilor, atât la mediul fizic, cât și la informație.

Cauza nr. 272/2015, decizia din 04.09.2015

Această cauză vizează lipsa căilor de accesibile pentru persoanele cu dizabilități locomotorii într-o unitate a alimentației publice.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 8 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de dizabilitate prin negarea acomodării rezonabile a arhitecturii clădirii.

Consiliul a stabilit că nu și-au realizat efectiv obligațiile atribuite prin lege atât agentul economic, care presta servicii de alimentație publică, cât și Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare și a Consiliului municipal Chișinău Inspekția de Stat în Construcții, autorități publice responsabile de implementarea eficientă a legislației privind executarea obligației de a asigura accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități locomotorii la obiectele de menire socială. Consiliul a constatat că autoritățile publice acordă certificate de urbanism pentru proiectare, autorizații de construcții și certificate de funcționare fără a impune cu strictețe respectarea prevederilor legale ce țin de accesibilitatea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități locomotorii.

Cauza nr. 274/2015, decizia din 11.09.2015

Petiționarul, persoană cu dizabilități (probleme de sănătate mintală), a invocat că autoritatea publică locală i-a respins cererea de instituire a curatei sub formă de patronaj, solicitându-i autentificarea semnăturii pe cerere și prezentarea unei certificat medical care să îi ateste capacitatea deplină de exercițiu.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 8 lit. a) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare directă pe criteriu de dizabilitate cu probleme de sănătate mintală, la recunoașterea capacității juridice.

Consiliul a constatat că autoritatea publică locală nu face distincție între capacitatea juridică (care întrunește în sine capacitatea de folosință și cea de exercițiu) și capacitatea intelectuală a persoanei, echivalând posibilele deficiențe ale solicitanților de patronaj cu lipsa capacității de exercițiu. Mai mult, Consiliul a stabilit că autoritatea reclamată nu a avut nici un temei atât de drept, cât și de fapt de a solicita autentificarea semnăturii acestuia de pe cererea privind

instituirea patronajului, în timp ce acesta a depus cererea personal și a semnat-o în momentul depunerii în prezența funcționarului autorității reclamate, responsabil pentru recepționarea corespondenței.

Cauza nr. 275/2015, decizia din 01.09.2015

Petiționarul a invocat că prin instalarea gardului și porții în jurul blocului locativ s-a restricționat accesul persoanelor care nu au reședință în acel bloc, deși terenul adiacent este proprietate publică.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul a reținut că instalarea gardului și a porții ar putea constitui un tratament diferențiat atât față de petiționar, cât și față de alte persoane, prin faptul că restricționează accesul la terenul aferent blocului locativ. Totodată, Consiliul a constatat că petiționarul a eșuat să indice cu precizie criteriul în baza căruia este aplicat tratamentul diferențiat pretins față de sine. Astfel, în plângerea depusă, precum și în concretizările ulterioare la aceasta, petiționarul a invocat favorizarea „unui grup de cetățeni” și aplicarea unui tratament mai puțin favorabil față de „ceilalți locuitori ai mun. Chișinău și ai țării” pe criteriu de reședință. În această privință, Consiliul a stabilit că criteriul reședinței nu este aplicabil în cauză, deoarece nu caracterizează nici petiționarul și nici grupul de persoane din numele cărora petiționarul nici nu era împuternicit să acționeze. Consiliul a reiterat că criteriul protejat trebuie să fie prezent doar la victima discriminării, identificând ușor tratamentul diferențiat aplicat acesteia.

Cauza nr. 277/2015, decizia din 04.09.2015

Petiționara a invocat discriminare pe criteriu de limbă din partea vânzătoarei, manifestată prin atitudinea necorespunzătoare față de vorbitorii de limbă română.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul a constatat că alegațiile petiționarei referitoare la tratament mai puțin favorabil din partea reclamatei nu și-au găsit confirmare. Consiliul a acceptat explicațiile reclamatei, potrivit cărora indiferent de limba în care se adresează cumpărătorul, ea îi deservește în mod egal atât pe vorbitorii de limbă rusă, cât și pe vorbitorii de limbă română, deoarece se poate exprima în ambele limbi.

Cauza nr. 278/2015, decizia din 08.09.2015

Petiționarul a invocat discriminare pe criteriu de limbă în acces la informații, prin neoferirea traducerii modelului de contract în limba rusă.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul a constatat lipsa tratamentului diferențiat, deoarece au fost oferite petiționarului toate actele traduse în limba rusă. Consiliul a apreciat, ca fiind justificată obiectiv și rezonabil, întârzierea reclamatului în prezentarea traducerii autorizate a contractului către petiționar, reieșind din volumul și complexitatea textului care urma a fi tradus.

Cauza nr. 282/2015, decizia din 28.09.2015

Petiționara a invocat că în rezultatul depunerii unei plângeri la Inspectoratul de Poliție Soroca, cu privire la termenul expirat al produsului procurat pe teritoriul unei stații Peco, administrația acesteia din urmă a emis un ordin de interdicție a deservirii petiționarei și a familiei acesteia. Petiționara a considerat că temei de emiteră a ordinului disputat a servit opinia exprimată și acțiunile întreprinse față de produsele expirate.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 8 lit. h) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de opinie în acces la bunuri și servicii disponibile publicului.

Consiliul a constatat că poziția fermă a petiționarei față de produsele cu termenul expirat a determinat reclamatul să emită ordinul care restricționează nejustificat accesul petiționarei la serviciile și bunurile disponibile publicului. Consiliul a notat că prestatorii de servicii și bunuri disponibile publicului au obligația de a asigura accesul tuturor beneficiarilor, fără discriminare. Prestatorul de servicii și bunuri destinate publicului nu este îndreptățit să decidă la discreția sa, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, care persoane se deservesc și care se exclud.

Cauza nr. 300/2015, decizia din 19.10.2015

Petiționara s-a adresat cu plângere la Consiliul la 20.07.2015, invocând discriminare pe criteriu de gravitate, manifestată prin refuzul achitării indemnizației de deces de către organele de asigurări sociale.

Consiliul a declarat plângerea inadmisibilă în conformitate cu pct. 42 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298/2012.

Consiliul a constatat că refuzul de acordare a indemnizației a avut loc la 18.05.2013. Consiliul a reamintit că potrivit art. 13 alin.(2) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, plângerea poate fi depusă în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care se putea lua cunoștință de săvârșirea ei. Având în vedere că reclamatul a emis Decizia privind refuzul stabilirii indemnizației unice în urma accidentului de muncă la 18 mai 2013 și reprezentantul petiționarei nu a prezentat informații privind caracterul continuu al presupusului fapt de discriminare, Consiliul a constatat că termenul de prescripție pentru depunerea plângerii a expirat.

Cauza nr. 327/2015, decizia din 24.12.2015

Petiționara a susținut că a fost discriminată pe criteriu de dizabilitate din cauza inaccesibilității fizice a localului unde s-a desfășurat școala de vară, la care aceasta s-a înscris.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 8 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de dizabilitate, manifestată prin lipsa acomodării rezonabile.

Consiliul a stabilit că existența simbolică a rampelor de acces, care nu corespund normativelor în construcții, creează bariere la libera circulație a persoanelor cu dizabilități locomotorii și duce la imposibilitatea exercitării drepturilor în condiții de egalitate cu ceilalți.

Cauza nr. 328/2015, decizia din 29.12.2015

Petiționarul a susținut că este discriminat pe criteriu de dizabilitate, fapt manifestat prin lipsa acomodării rezonabile a instituțiilor publice.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 8 lit. a) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de dizabilitate, manifestată prin lipsa acomodării rezonabile.

Consiliul a constatat că accesul persoanelor, care utilizează fotoliu rulant, în instituțiile reclamate nu este asigurat corespunzător. Consiliul a reiterat că obligația de a asigura acomodarea rezonabilă este una generală și nu intervine doar la solicitare. Această obligație are scopul de a lichida barierele cu care se confruntă persoanele în exercitarea drepturilor și libertăților fundamentale.

Cauza nr. 329/2015, decizia din 20.11.2015

Petiționarii au susținut că li se interzice accesul într-un local de agrement pe motivul manifestării publice a orientării sexuale.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 8 lit. f) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de orientare sexuală.

Consiliul a constatat că petiționarii au fost tratați mai puțin favorabil în realizarea dreptului de a participa la activități de agrement. Consiliul nu a putut reține drept obiectivă și rezonabilă justificarea reclamatului, precum că restricționarea accesului în local a petiționarilor ar fi determinată de solicitarea celorlalți clienți, care sunt de orientare heterosexuale și care constituie majoritatea vizitatorilor localului. Mai mult decât atât Consiliul a menționat că reclamatul, prestând servicii disponibile publicului, are obligația de a asigura accesul tuturor beneficiarilor, fără discriminare.

Cauza nr. 350/2015, decizia din 24.12.2015

Petiționarul a invocat discriminare în acces la serviciile disponibile publicului pe criteriu de înstărire, din motivul că a fost refuzat să fie deservit la casa care era rezervată clienților cu cumpărături mai mari de 6000 mii lei.

Consiliul a declarat plângerea inadmisibilă în conformitate cu pct. 42 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298/2012.

Consiliul a explicat că tratamentul diferențiat aplicat față de persoane aflate în situații diferite nu constituie discriminare. Aplicarea și interpretarea principiului egalității de tratament nu ar trebui extins ca împiedecând agenții economice să-și segmenteze categoriile principale de cliență în funcție de contribuție și fidelitate.

Alte domenii

Cauza nr. 002/2013, decizia din 31.10.2013*(a se vedea cauza nr. 52/2014, decizia din 29.04.2014)*

Această cauză vizează comportamentul discriminator a unei avocate în procesul de prestare a asistenței juridică garantată de stat în procedură civilă, alimentat de prejudecățile față de persoanele cu dizabilități intelectuale. Avocata unei persoane cu dizabilități intelectuale a pledat în ședința de judecată pentru internarea clientului în Spitalul de psihiatrie, motivând că, potrivit intimei sale convingeri, tratarea bolii și ameliorarea durerilor pe care le suporta, era în favoarea acestuia.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și cu art. 8 lit. h) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de dizabilitate în prestarea serviciilor juridice garantate de stat.

Consiliul a reținut că Legea cu privire la avocatură nu oferă avocatului dreptul de a acționa în temeiul convingerilor sale intime, ci în favoarea clientului. Consiliul a notat că în situația unui alt client (de exemplu: privat de libertate) avocata nu ar susține învinuirea înaintată de procuror, doar pentru că are convingerea că este spre binele inculpatului ispășirea pedepsei cu închisoare. Astfel, Consiliul a stabilit că acțiunile avocatei, în cazul examinat, au fost alimentate de prejudecățile față de persoanele cu dizabilități intelectuale.

Cauza nr. 007/2013, decizia din 30.11.2013

Această cauză vizează discriminarea pe criteriu de limbă în acces la informațiile oficiale. Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de limbă în acces la informația cu caracter public.

Consiliul a constatat că pe un panou informativ din centrul unei localități în care persoanele aparținând unei minorități naționale constituie o parte considerabilă din populație, informația era afișată exclusiv în acea limbă minoritară. Consiliul a notat că neafișarea informației de interes public și în limba de stat, restricționează nejustificat dreptul persoanelor vorbitoare de limba de stat de a avea acces la aceste informații în condiții de egalitate.

Cauza nr. 009/2013, decizia din 02.12.2013*(a se vedea cauza nr. 45/2014, decizia din 23.03.2014)*

Această cauză vizează discriminarea pe criteriu de limbă în acces la justiției. Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de limbă în acces la justiției.

Consiliul a reținut că instanțele de judecată nu au o practică uniformă privind acceptarea unei cereri de chemare în judecată întocmită în limba rusă. Consiliul a constatat că cererile de chemare în judecată întocmite în limba rusă se restituie fără examinare. Consiliul a notat că acest fapt constituie un tratament mai puțin favorabil a minorităților lingvistice. De asemenea, Consiliul a subliniat că acest tratament nu este justificat, din moment, ce instanțele de judecată dispun de unități de traducători.

Cauza nr. 12/2013, decizia din 30.12.2013

Petiționarii, membri ai asociației obștești "Mișcarea refugiaților Transnistreni", au susținut că sunt discriminați pe criteriu de opinie în realizarea dreptului la spațiu locativ.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 8 lit. g) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de opinie.

Consiliul a constatat că petiționarii au fost tratați mai puțin favorabil în realizarea dreptului lor la spațiu locativ, prin împiedicarea de către Primăria mun. Chișinău de a-și înregistra la cadastru dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile primite în temeiul statutului de persoane refugiate, intern deplasate din stânga Nistrului. Consiliul a reținut că o astfel de atitudine se atestă doar față de petiționari, pe care îi unește calitatea de membri ai asociației obștești și poziția civică activă exprimată prin proteste și exprimări de opinii contradictorii pe marginea acțiunilor responsabililor din cadrul Primăriei mun. Chișinău.

Cauza nr. 19/2013, decizia din 07.12.2013

Această cauză vizează criticile publice aduse unei consilieri locale de către un locuitor al comunei.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate constituie instigare la discriminare pe criteriu de gen și xenofobie.

Consiliul a stabilit că în cadrul unei adunări generale a satului o doamnă consilier a criticat activitatea primarului. Drept reacție la aceste critice, un locuitor al satului i-a replicat precum că veneticii nu au ce conduce la ei în localitate (să vă duceți să faceți proiecte la voi în sat) și că fiind femeie să se ocupe de curățenie (când au intrat în casă și s-au murdărit picioarele de găinaț de găină), iar ca lucrurile să nu se repete ar fi bine de corectat comportamentul ei (în gospodărie dacă vrei să nu calci pe greblă din cauza femeii, o ucizi de 20 de ori pe zi). Consiliul a luat act de argumentele făptașului precum că este în drept să critice activitatea autorității publice locale și a consilierilor locali aleși. Consiliul a notat că critica adusă autorității publice și activității acesteia este acceptabilă atunci când se referă nemijlocit la modul în care și-au exercitat și își exercită atribuțiile. Consiliul a subliniat că a critica un ales local nu înseamnă, însă, și a instiga la discriminare față de acesta sau față de grupul de persoane căreia aparține. În situația examinată, Consiliul a reținut că critica adusă consilierului local nu viza activitatea acestuia, ci disemina stereotipuri negative: precum că femeia nu poate participa la treburile publice, locul acesteia este să facă curat în gospodărie; precum că femeia merită supusă violenței doar pentru că este femeie. De asemenea, Consiliul a constatat elemente de xenofobie prin sugestia nebăștinașilor să plece și să conducă la ei în localitate.

Cauza nr. 29/2013, decizia din 21.01.2014

Uniunea Bisericii Creștinilor Credinței Evanghelice (Cultul Penticostal din RM) a susținut că a fost discriminată de către autoritatea publică locală în realizarea libertății de a-și manifesta religia în public.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr.121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriul religiei în realizarea libertății la întrunire și manifestarea religiei.

Consiliul a stabilit că autoritatea publică locală a interzis reprezentanților Cultului Penticostal din localitate desfășurarea unui program care includea ajutor de caritate familiilor nevoiașe și interpretarea cântecelor creștine și rugăciunilor pe teritoriul casei de Cultură. De asemenea, Consiliul a reținut că în aceeași perioadă Biserica ortodoxă din comunitate a înălțat o răstignire, a organizat manifestări în locuri publice și a oficializat câteva ritualuri religioase, fără impedimente

din partea autorității publice locale. Consiliul a subliniat că dezacordul enoriașilor nu reprezintă necesitatea socială stringentă care ar putea justifica limitarea libertății la manifestarea publică a religiei și exercitarea libertății la întrunire, în condiții de egalitate.

Consiliul a subliniat, cu valoare de principiu, că respectarea unei pluralități religioase veritabile înseamnă evitarea oricăror impedimente nejustificate în exercitarea libertății de manifestare și întrunire religioasă, chiar dacă este un cult religios nepopular sau minoritar în comună.

Cauza nr. 64/2014, decizia din 19.05.2014

O reprezentantă a Centrului de Informații GENDERDOC-M a sesizat o situație care s-a produs în cadrul unei emisiuni, solicitând să fie calificată drept discriminare pe criteriu de orientare sexuală și convingere religioasă.

Consiliul a constata că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate constituie instigare la discriminare pe criteriu de orientare sexuală și convingeri religioase.

Consiliul a reținut că în cadrul unei emisiuni de dezbateri, un exponent al bisericii creștine a stropit cu agheasmă reprezentanta Centrului de Informații GENDERDOC-M, care s-a opus acestui ritual. Consiliul a subliniat că ritualul de stropire cu „agheasmă” impus în timpul și după finalizarea emisiunii însoțit de discurs care a sugerat că persoanele de orientare homosexuală și persoanele care împărtășesc alte convingeri religioase sunt „draci”, adică o întruchipare a spiritului rău constituie un comportament instigator la discriminare. Consiliul a reținut argumentele reclamatului precum că perseverența sa în jurul sfințeniei ca slujitor al bisericii îi dă dreptul să vorbească despre păcat și sfințenie. Cu toate acestea, Consiliul a subliniat că libertatea de exprimare și libertatea manifestării religiei nu sunt drepturi absolute. Aceste libertăți pot fi supuse unor restricții, atunci când se urmărește promovarea principiului toleranței și respectul pentru demnitatea egală a tuturor ființelor umane.

Cauza nr. 90/2014, decizia din 19.04.2014

Această cauză vizează discriminarea bazată pe prejudecăți și stereotipuri față de persoanele cu dizabilități intelectuale și de sănătate mentală.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr.121/2012, faptele examinate reprezintă instigare la discriminare prin stereotipizare și răspândirea prejudecăților față de persoanele cu dizabilități.

Consiliul a stabilit că Ministra Muncii, Protecției Sociale și Familiei într-un interviu prin exprimările sale a lăsat de înțeles că persoanele cu dizabilități nu pot aprecia situațiile prin care se încălcă drepturilor acestora. Consiliul a subliniat că vulnerabilitatea unei persoane, datorată dizabilității intelectuale sau problemelor de sănătate mentală, cheamă la diligență sporită pentru a evita perpetuarea stereotipurilor în societate despre acestea. Consiliul a notat că ministra influențează opinia publică, în calitate de conducător a unui minister a cărui sarcină este dezvoltarea de politici în domeniul dizabilității, care urmărește inclusiv dezrădăcinarea stereotipurilor și prejudecăților existente. De aceea, indiferent de circumstanțele discursului public, fie într-o dezbateri sau într-un interviu, dna Ministră avea obligația să aleagă exprimările, astfel încât să evite stigmatizarea și întărirea prejudecăților despre persoanele cu dizabilități. Consiliul a subliniat că prejudecățile și stereotipurile de care fac uz funcționarii publici sânt ușor preluate drept exemplu de urmat, ceea ce impune o responsabilitate crescândă asupra acestora când își aleg o anumită formă de exprimare.

Consiliul stabilit că procurorul chemat să investigheze alegațiile beneficiarelor internatului psiho neurologic privind violența la care sunt supuse, a refuzat să dispună începerea urmăririi penale, pe motiv că sunt persoane cu dereglări psihice. Consiliul a reținut că abordarea stereotipică față de persoanele cu dizabilități intelectuale s-a răspândit până și prin documentele oficiale. Consiliul a subliniat că o anchetă eficientă a presupuselor infracțiuni nu se poate întemeia pe prejudecăți față de martori sau părți vătămate ori acest lucru se face cu scop de a nega protecția egală în fața legii a persoanelor cu dizabilități doar din motiv că au dizabilitate.

O investigație independentă, obiectivă și cu o atitudine nediscriminatorie față de părțile implicate poate finisa cu o soluție legală și echitabilă. Pentru organul de urmărire penală importanță trebuie să aibă conținutul mărturiilor pe care le poate face persoana indiferent de capacitatea intelectuală sau de sănătatea acesteia. Mărturiile trebuie verificate și cercetate, indiferent de dizabilitatea celor ce le comunică.

Cauza nr. 98/2014, decizia din 30.10.2014

Petiționara, victimă a violenței în familie, a susținut că polițiștii și procurorul au avut o atitudine discriminatorie și nu au întreprins măsurile corespunzătoare pentru a o proteja împotriva violențelor sistematice.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 4 lit. a) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare în formă gravă pe criteriu de gen la protecție egală din partea legii.

Consiliul a stabilit că petiționara de multiple ori a sesizat organele de forță cu scopul de a stopa comportamentul violent a fostului său soț, însă fără rezultat. Consiliul a reținut că colaboratorii MAI nu interveneau întru protejarea petiționarei, chiar fiind martori oculari la abuzul din partea soțului. Consiliul a stabilit că din cauza viziunii stereotipice colaboratorilor MAI nu au întreprins acțiunile necesare pentru a proteja victima violenței în familie, care nu putea riposta fostului soț. Consiliul a notat că prin aceste inacțiuni s-a creat o atmosferă de toleranță absolută pentru agresor, care pe parcursul unei perioade îndelungate a aplicat violența fizică, economică și psihologică față de petiționară în prezența copiilor comuni. Consiliul a subliniat că prezența dimensiunii de gen, exprimată prin prejudecățile față de femei victime a violenței în familie, a fost constatată și de către CtEDO, care a subliniat că atitudinea discriminatorie a autorităților publice anihilează eficacitatea măsurilor de protecție împotriva violenței în familie instituite la nivel național.

Consiliul a precizat că acțiunile polițiștilor și procurorului au fost apreciate prin prisma Legii cu privire la asigurarea egalității și nu ca instanță ierarhic superioară. Astfel, Consiliul a concluzionat că petiționara nu a avut parte de o protecție egală și efectivă din partea legii, din cauza inacțiunilor colaboratorilor de poliție și a procurorului, bazându-se pe viziunile lor stereotipice, au tolerat și au încurajat la violența față de o femeie.

Cauza nr. 108/2014, decizia din 28.07.2014

Această cauză vizează aprecierea caracterului sexist al unei imagini utilizate la comercializarea bomboanelor „Cuconada”.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, art. 2 și art. 8 lit. h) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă instigare la discriminare pe criteriu de sex.

Consiliul, analizând imaginea, a observat că aceasta centreează atenția asupra corpului feminin

cu ilustrarea zonei intime și a băuturilor spirtoase. Consiliul a reținut că imaginea ilustrează corpul femeii din-o perspectivă indecentă, în special zona intimă este utilizată ca obiect pentru a promova produse de cofetărie, deși această imagine nu contribuie în nici un mod la punerea în lumină a calităților produsului.

Consiliul a notat că conceptul acestei imagini răspândește prejudecăți negative despre sexualitatea feminină în societate, mai ales, în comparație cu reprezentarea bărbaților pe cutiile de ciocolată „Folclor”, unde folclorul național este întruchipat doar de către reprezentanții sexului masculin care apar în ipostaze decente.

Cauza nr. 118/2014, decizia din 16.10.2014

Această cauză vizează susținerea discriminării prin intermediul mijloacelor de informare în masă. Consiliul s-a autosesizat după ce la data de 23.05.2014 pe pagina web www.voxpublica.md a fost publicat un articol cu titlul „Parada euro-sodomită de la Chișinău: 9 puncte pe i”, semnat de Hristofor Ciubotaru. Articolul critică acțiunile Ministerului Afacerilor Interne orientate spre asigurarea ordinii publice, siguranța și protecția persoanelor care au participat la marșul egalității, desfășurat la 17.05.2014 pe bl. Grigore Vieru din mun. Chișinău. De asemenea, articolul invocă lipsa de reacție a Primăriei mun. Chișinău „la intențiile minorităților extremiste de a marșului prin centrul capitalei” și inacțiunile Mitropoliei Moldovei „față de agresiunea homosexuală din centrul capitalei”.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă instigare la discriminare.

Consiliul a notat că articolul respectiv reprezintă un discurs instigator la ură, deoarece întrunește caracteristicile specifice ce-l deosebesc de celelalte forme de exprimare: țintește un grup de persoane pe baza anumitor caracteristici, stigmatizează persoana prin aceea că îi atribuie un set de trăsături care sunt văzute în general ca profund nedezirabile și grupul țintit este proiectat în afara limitelor obișnuite ale relațiilor sociale. Consiliul a subliniat că având în vedere că internetul este o modalitate rapidă, ieftină și accesibilă pentru răspândirea informațiilor care pot fi accesate oricând în timp, prejudiciul adus unei persoane, grup sau societății este mai considerabil și de durată. Aceasta presupune o răspundere crescândă pentru proprietarii/deținătorii platformelor virtuale de schimb a opiniilor, comentariilor, exprimărilor. Consiliul a notat că administratorii paginilor web sunt obligați să întreprindă măsuri de diligență prin care să se asigure de faptul că nici o persoană nu va abuza de platforma virtuală și nu o va folosi ca unealtă prin care să recurgă la instigare la discriminare prin plasarea articolelor discriminatorii sub acoperirea anonimatului sau pseudonimului.

Cauza nr.125/2014, decizia din 28.07.2014

Petiționara a susținut că este victimizată de colaboratorii Inspectoratului de Poliție sect. Botanica ca urmare a plângerilor depuse împotriva acestora la Consiliul, fapt ce conduce la perpetuarea discriminării sale pe criteriu gen în acces egal la protecție din partea legii.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art. 1, art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate constituie victimizare și discriminare în acces egal la protecție din partea legii.

Consiliul a stabilit că colaboratorii Inspectoratului de Poliție sect. Botanica în mod deschis, își manifestă atitudinea ostilă față de petiționară, afirmând că aproape în fiecare zi se prezintă la inspectorat și că ei deja s-au săturat de ea. Consiliul a constatat că recomandările formulate în

decizia emisă pe cauza 034/2013 sunt ignorate de Inspectoratul de Poliție sect. Botanica, deși acestea aveau drept scop prevenirea repetării actelor de discriminare. În aceste circumstanțe, Consiliul a stabilit că colaboratorii Inspectoratului de Poliție sect. Botanica susțin în continuare un comportament discriminator, ceea ce obstrucționează petiționarei accesul la protecție egală din partea legii.

Cauza nr. 129/2014, decizia din 22.09.2014

Petiționarii, reprezentanți ai cultului religios „Liga Islamică din Republica Moldova”, au susținut că au fost discriminați pe criteriu de religie de către colaboratorii Serviciului Vamal și ai Poliției de Frontieră a sectorului „Aeroportul Internațional Chișinău” prin faptul că din toți pasagerii cursei, doar ei au fost supuși unui control riguros.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul a stabilit că drept motiv pentru a supune petiționarii unui control a servit faptul că aceștia au trecut peste frontiera de stat mai multe bunuri (cărți, literatura religioasă și altele) decât permite legislația în vigoare pentru uz personal. Consiliul a reținut că în conformitate cu Legea cu privire la modul de introducere a bunurilor pe teritoriul Republicii Moldova, petiționarii trebuiau să completeze declarațiile vamale și apoi să supună bagajul unui control. Consiliul a luat act de faptul că în declarație petiționarii au indicat o cantitate mică de cărți și materiale, decât aveau în realitate. Din materialele dosarului s-a stabilit că petiționarii aveau peste o sută de cărți.

Consiliul a reținut că potrivit legislației incidente, această cantitate este una comercială și o persoană fizică nu poate introduce ca fiind pentru uz personal. Petiționarii au fost somați să achite taxa de import pentru aceste bunuri. Consiliul a reținut că au fost ridicate și sticlele de „apă sfântă” importate de petiționari. Serviciul Vamal a explicat că odată ce la examinare prin scanner conținutul sticlelor a devenit suspicios, întru asigurarea ordinii publice și prevenirii infracțiunilor, ei au fost obligați să supună unei testări mai ample conținutul acestor sticle. După verificare s-a confirmat că în sticle cu adevărat este apă și sticlele au fost întoarse petiționarilor.

Consiliul a constatat că acțiunile colaboratorilor Serviciului Vamal și ai Poliției de Frontieră au fost întemeiate, obiective și rezonabile. Consiliul a reținut că oricare pasager care ar fi fost în situație similară (dacă transporta mărfuri și bunuri în cantități mai mari decât necesare pentru uzul personal) ar fi fost tratat în aceeași manieră (oprit de lucrătorii Serviciului Vamal și supus unor verificări riguroase). Consiliul a notat că în situația examinată tratamentul nefavorabil invocat de petiționar nu a fost determinat de religia acestora, ci de nerespectarea procedurilor de introducere în țară a mărfurilor și bunurilor.

Cauza nr. 134/2014, decizia din 22.09.2014

Petiționarul a susținut că fiica sa este discriminată în procesul educațional din cauza religiei musulmane. De asemenea, a susținut că prin difuzarea la 29 mai 2014 a reportajului cu subiectul „Educarea religioasă prin violență,” și a emisiunii „Țara lui Dogaru” de către SRL „General Media Grup s-a instigat la discriminare față de persoanele cu confesiunea religioasă islamică.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul a stabilit că toate acțiunile întreprinse de personalul didactic care au vizat fiica petiționarului au fost determinate de suspiciunile acestora despre violența în familie aplicată de petiționar față de fiica lui. Consiliul a constatat că personalul didactic și-a onorat obligațiile ce le

revin pentru a proteja copiii de orice formă de abuz inclusiv și în cadrul familiei, acțiuni care nu au nici o legătură cu confesiunea religioasă a acestora.

Cât privește conținutul emisiunii disputate, Consiliul a subliniat că libertatea de exprimare a jurnalistului despre subiecte de interes public, cum este în cazul dat violența în familie asupra unei minore, este protejată de Constituția Republicii Moldova și art. 10 al Convenției Europene. Consiliul nu a găsit susținere în alegația petiționarului că Publika TV ar fi depășit limitele libertății de exprimare, instigând la discriminare față de petiționar pentru că este musulman. Consiliul a notat că situația de violență în familie urma să fie reflectat chiar dacă petiționarul nu era musulman.

Cauza nr. 139/2014, decizia din 06.10.2014

Petiționarii, cetățeni ai Nigeriei care își fac studiile în Moldova, au susținut că au fost discriminați de către colaboratorii Poliției de Frontieră a sectorului „Aeroportul Internațional Chișinău” prin faptul că nejustificat au fost supuși unui control mai detaliat, iar ulterior le-au refuzat îmbarcarea în avion, cauzându-le prejudiciu material și moral semnificativ.

Consiliul a constata că, în conformitate cu art.1 și art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă instigare la discriminare rasială (profilare rasială).

Consiliul a stabilit că drept motiv pentru stoparea petiționarilor a servit prezența suspiciunilor referitor la veridicitatea actelor de identitate și a vizei. Consiliul a notat că în aceste circumstanțe era firesc pentru colaboratorii Poliției de Frontieră să demareze un control suplimentar al actelor de identitate. Consiliul a reținut că în cazul în care colaboratorii admit la zbor pasageri cu documente nevalabile, riscă penalități. Consiliul a stabilit că stoparea petiționarilor pentru a se asigura că actele sunt în regulă a urmărit un scop legitim.

Cât privește procedura de verificare, Consiliul a stabilit că în timpul controlului colaboratorii de poliție au telefonat instituția de învățământ a petiționarilor pentru a stabili dacă într-adevăr ei sunt studenți. Consiliul a menționat că în cazul în care existau suspiciuni de veridicitate a actelor de identitate sau a vizei, aceste aspecte urmau a fi verificate contactând autoritatea emitentă și nu instituția de învățământ. Consiliul a notat că prin aceste acțiuni s-a instigat la discriminare față de petiționari, or indubitabil acest apel telefonic se va răsfrânge negativ asupra atitudinilor personalului didactic față de petiționari. Consiliul a subliniat că Poliția de Frontieră a Republicii Moldova nejustificat a cerut confirmări de la instituția de învățământ a petiționarilor despre situația lor, având în față permisul legal de ședere pe teritoriul Republicii Moldova. Consiliul a calificat aceste acțiuni, ca fiind denigratoare, utilizate pentru a identifica după aparențe și trăsături fizice persoane de anumite etnii sau rase pentru a supune la verificări mai riguroase și a le limita libertatea de circulație fără să ofere vreo explicație.

Cauza nr.158/2014, decizia din 11.12.2014

Petiționara a invocat că membrii grupului „Оккупай-Педофилияй Молдова”/„Scutul Social” prin acțiunile lor instigă membrii societății la discriminarea persoanelor LGBT. De asemenea petiționara a susținut că ea și beneficiarii „Genderdoc-M” sunt hărțuiți și victimizați de către membrii acestui grup.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art.1 și art.2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă instigare la discriminare și hărțuire pe criteriu de orientare sexuală, precum și victimizare.

Consiliul a stabilit că acest grup de persoane acționează într-o manieră deliberată cu scopul de a răspândi homofobia. Consiliul a reținut că, atacarea sediului asociației obștești „Genderdoc-M” și a beneficiarilor acestuia cu ouă, vărsarea urinei peste ei, îndemnul de a fi vânați, maltratați și filmați pentru a plasa în spațiul public ca toți să îi cunoască, constituie un comportament intenționat aplicat cu scopul de a supune persoanele LGBT la stigmatizare și excludere socială.

Consiliul a analizat conținutul probelor video prezentate și a constatat că o persoană de orientare homosexuală este înconjurată de câteva persoane cu comportament ostil și violent, care o înjură, o umilesc, toarnă urină peste ea, și o obligă să răspundă la întrebări intime. Consiliul a reținut că acest comportament i-a creat un mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, care a avut efect lezarea demnității. Consiliul a stabilit că acest comportament a fost alimentat de orientarea sexuală a persoanei.

Consiliul a stabilit că după ce petiționara a depus câteva denunțuri la procuratură și plângere la Consiliu, reprezentanții grupului s-au înrăit și mai tare, fiind chiar și amenințată că dacă nu încetează cu plângerile o va liniști altcineva. Consiliul a notat că aceste acțiuni constituie victimizare. Ținând cont de gravitatea faptelor, Consiliul a solicitat Procuraturii Generale să întreprindă măsurile corespunzătoare prevăzute de Codul Penal cu privire la acțiunile constatate.

Cauza nr. 159/2014, decizia din 13.10.2014

Această cauză vizează exprimările rasiste, vociferate de un actor politic în cadrul unei conferințe de presă.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art.1 și art.2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă instigare la discriminare sub formă de rasism.

Consiliul a notat că deși libertatea de exprimare este una din libertățile fundamentale ale omului, aceasta nu este una absolută. Ea poate și trebuie să fie restrânsă atunci când exprimarea ideii, informației sau opiniei capătă forme intolerante de expunere cum sunt rasismul, homofobia, xenofobia, antisemitismul și altele.

Consiliul a stabilit că mesajul “[...] promit că acest parvenit, acest țigan murdar și puturos o să ajungă acolo unde îi este locul! se știe că e jumate țigan, numai că e un țigan terminat (n.r. original: конченый)[...]” atinge cotele unui discurs de ură. Consiliul a notat că astfel de discursuri sunt distrugătoare a pluralismului etnic, lingvistic, național, social, iar atunci când autorul acestor forme de exprimare este un politician, reacția autorităților de drept trebuie să fie corespunzătoare. Consiliul a subliniat că acțiunile de caritate realizate pentru comunitatea romilor și de atitudinea sa normală față de romi, nu justifică folosirea cuvântului “țigan” în discursul său politic. Or, acesta a fost folosit în sens peiorativ cu scopul de a umili etnia oponentului politic, arătându-și propria superioritate etnică.

Cauza nr. 176/2014, decizia din 30.12.2014

Petiționarul a susținut că a fost discriminat în acces la justiție, invocând că din lipsa accesibilității clădirilor instanțelor de judecată, acesta nu și-a putut revendica pe cale judiciară drepturile încălcate.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art.1 și art.2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare în acces la justiție pe criteriu de dizabilitate exprimată prin lipsa acomodării rezonabile a clădirilor instanțelor pentru persoanele cu dizabilități locomotorii.

Consiliul a stabilit că Judecătoria Centru mun. Chișinău nu dispune de nici un element de accesibilitate, iar Curtea de Apel Chișinău dispune de rampă care nu corespunde normativelor în construcții și standardelor tehnice în vigoare. Consiliul a notat că potrivit legislației naționale în vigoare, statul asigură oricărei persoane accesul liber la justiție. Consiliul a menționat că lipsa acomodării rezonabile a clădirilor instanțelor de judecată constituie un obstacol care împiedică exercitarea deplină și efectivă de către persoanele cu dizabilități locomotorii a dreptului de acces la justiție. Consiliul a subliniat necesitatea întreprinderii măsurilor corespunzătoare pentru a asigura accesibilitatea clădirilor instanțelor de judecată pentru persoanele cu dizabilități locomotorii.

Cauza nr. 180/2014, decizia din 16.12.2014

Această cauză vizează caracterul rasist al denumirii unui produs utilizat pentru promovarea acestuia cu ocazia Sărbătorii de Halloween.

Consiliul a constatat, că în conformitate cu art.1 și art.2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă instigare la discriminare sub formă de rasism.

Consiliul a stabilit că, în data de 30 octombrie 2014, compania S.R.L. "Salva Horeca" (Burger Beef) lansează un nou produs cu pâine neagră, intitulând-l prin abrevieri O.N.O.J.E. , care coincide cu numele cetățeanului R.M. de culoare, dl JohnOnoje.

Consiliul a reținut că produsul a fost promovat prin intermediul rețelelor de socializare, provocând la discuții publice, comentarii care i-au lezată demnitatea acestuia. Consiliul a notat că contextul și intenția în care reclamații au produs, au lansat și au promovat produsul a fost de a "glumi", umilind cetățeanul de culoare a Republicii Moldova cu nume John Onoje. Consiliul nu a acceptat că burgerul cu pâine neagră și denumirea „O.N.O.J.E” a fost o simplă coincidență cu numele unei persoane de culoare existente. Consiliul a subliniat că contextul în care reclamații au lansat și au promovat acest produs, precum și comentariile lansate în public despre John Onoje nu lasă nici o îndoială că au fost cu scopul de a umili persoana pe motiv al culorii pielii sale, arătându-și propria superioritate etnică.

Cauza nr. 197/2014, decizia din 19.02.2015

Petiționara a invocat că a fost supusă victimizării de către Ministerul Educației, ca urmare a mărturiilor depuse în fața Consiliului în cadrul examinării unei plângeri, manifestată prin aplicarea sancțiunilor disciplinare și soldată cu concediere din funcția deținută.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă victimizare.

Consiliul a constatat că sancțiunile disciplinare au fost aplicate petiționarei a priori depunerii mărturiilor în fața Consiliului. De asemenea, Consiliul nu a putut să stabilească legătura causală dintre pretinsul tratament advers și consecințele survenite. Concedierea petiționarei a survenit ca urmare a constatării de către Centrul Național Anticorupție a mai multor încălcări și abateri de la Metodologia de organizare și desfășurare a examenelor de bacalaureat de către aceasta.

Cauza nr. 199/2014, decizia din 17.02.2015

Această cauză vizează o pretinsă discriminare bazată pe statut profesional, generată de aplicarea de către instanțele de contencios administrativ a prevederilor punctului 43 al Hotărârii Plenului CSJ nr. 10 din 30.10.2009. Petiționarul a susținut că funcționarul public este

tratat mai puțin favorabil comparativ cu orice altă persoană – subiect cu drept de sesizare în contencios administrativ, deoarece dispune doar de 30 de zile pentru a acționa în instanță actele administrative emise în privința acestuia, față de cele 60-90 de zile de care dispune orice alt subiect în litigiile de muncă.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul a constatat că funcționarul public nu se află în situație analogică cu celelalte persoane angajate în câmpul muncii. Consiliul a notat că funcția publică este specifică prin scopul și natura sa, fiind supusă procedurilor speciale de numire și concediere, de aceea un salariat din oricare altă ramură a economiei nu poate fi comparatorul acestei situații. Astfel, reducerea termenului de contestare a unor acte de numire și concediere, la 30 de zile cu excluderea procedurii prealabile, poate fi dictată de necesitatea asigurării prelungirii neîntrerupte a serviciului public.

Cauza nr. 200/2014, decizia din 10.03.2015

Petiționarul s-a plâns că Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sec. Râșcani i-a refuzat prezentarea datelor referitoare la salariul fostei soții, fiind, astfel, discriminat pe criteriul de gen în realizarea drepturilor părintești.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 15 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul a explicat că soluționarea aspectelor ce vizează accesul la informație, inclusiv, la cea cu caracter personal, nu constituie un obiect fondat, prin raportare la domeniul de aplicare al Legii cu privire la asigurarea egalității.

Cauza nr. 201/2014, decizia din 10.03.2015

Petiționarul a invocat că Consiliul comunal Drăslăceni nu a adoptat o decizie prin care să permită Cultului Penticostal să desfășoare un program de caritate pentru unele familii nevoiașe și să interpreteze cântece creștine și rugăciuni, fiind discriminat în baza convingerilor sale religioase.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele invocate nu reprezintă discriminare.

Consiliul nu a putut identifica elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Consiliul nu a putut stabili comparatorul, adică, alt cult religios căruia i-a fost permisă organizarea manifestațiilor publice în spațiile identificate de petiționar. Consiliul a constatat o lipsă de coordonare și unitate la nivel local, între instituțiile cheie responsabile de gestiunea spațiilor alese de petiționar pentru desfășurarea întrunirilor sale.

Cauza nr. 212/2015, decizia din 28.05.2015

Petiționarii, vorbitori de limbă română din orașul Taraclia, au invocat în fața Consiliului discriminare pe criteriul de limbă și naționalitate în acces la protecție din partea poliției la utilizarea serviciului "902", în procesul de exercitare a dreptului la petiționare precum și în cadrul procedurii contravenționale.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de limbă și naționalitate în acces la justiție.

Consiliul nu a reținut drept obiectivă și rezonabilă justificarea prezentată de reclamant precum că atât corespondența autorităților publice din or. Taraclia, precum și actele de procedură în cadrul instanțelor de judecată și procuratură se întocmesc în limba rusă, deoarece raionul Taraclia este locuit preponderent de bulgari și 96% din populație vorbește limba bulgară sau rusă. Consiliul a menționat că „în teritoriile în care persoanele aparținând unei minorități naționale constituie o parte considerabilă din populație, procedurile se desfășoară în limba moldovenească și după caz, în limba acestei minorități”. Totodată, Consiliul a statuat că angajații unei instituții de stat, cum este Inspectoratul de Poliție or. Taraclia, trebuie să cunoască limba de stat, în conformitate cu art. 9 din Legea nr. 3465 din 01.09.1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești, deoarece sunt în contact permanent cu populația Republicii Moldova. Consiliul a constatat că reclamantul nu a asigurat petiționarului dreptul de a folosi limba de stat atunci când a decis derularea procedurii într-o limbă de comunicare interetnică, deși se cunoștea cu certitudine că petiționarul este de naționalitate român și vorbește limba română.

Cauza nr. 213/2015, decizia din 28.04.2015

Petiționarul a invocat discriminare pe criteriu de gen în exercitarea drepturilor părintești, manifestată prin stabilirea graficului de întreveneri cu copilul minor în mod arbitrar și disproporționat în raport cu mama copilului.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de gen în realizarea drepturilor părintești.

Consiliul a stabilit că Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei mun. Bălți a întocmit un grafic cu caracter dezechilibrat, care acordă prioritate mamei și limitează nejustificat tatăl copilului în exercitarea drepturilor părintești, fără ca să prezinte vreo justificare rezonabilă. Consiliul a notat că întocmirea graficului de întreveneri trebuie să fie bazat pe criteriile de apreciere obiective, clare și uniforme pentru ambii părinți, oferind astfel șanse egale ambilor părinți de a participa la creșterea și la educația copilului.

Cauza nr. 217/2015, decizia din 26.03.2015

Petiționarul a invocat discriminare pe criteriu de limbă în acces la justiție din partea colaboratorilor Inspectoratului Național de Patrulare, exprimată prin întocmirea procesului-verbal contravențional în limba de stat, pe care acesta nu o posedă. Petiționarul a indicat că nu a beneficiat de serviciile unui interpret și nu i s-a efectuat traducerea procesului-verbal, astfel încât acesta nu a putut să-și cunoască drepturile și obligațiile legale, fiind privat de dreptul la apărare.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de limbă în acces la justiție.

Consiliul a stabilit că petiționarului nu i s-a oferit interpret la întocmirea procesului-verbal. Totodată Consiliul a constatat că formularele proceselor-verbale sunt editate în două limbi: limba română și limba rusă, dar nu fiecărui inspector i se distribuie un număr suficient de formulare în ambele limbi atunci când intră în serviciul de patrulare. Inspectoratul Național de Patrulare și-a recunoscut responsabilitatea.

Cauza nr. 239/2015, decizia din 28.05.2015

Petiționara a invocat că a fost supusă unui tratament umilitor din partea angajaților Inspectoratului de Poliție, care, motivați de prejudecată față de rasa ei, au reținut-o fără nici un

temei obiectiv. Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2, 4 lit. a) și 8 lit h) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă formă gravă a discriminării rasiale.

Examinând situația descrisă, Consiliul, a atras atenție asupra textului orientării care descria persoana suspectă în următorii termeni: "persoana necunoscută, de gen feminin, înălțimea 160-165 cm, corpolență medie, păr culoare neagră, fața smolită, îmbrăcată în scurtă de culoare neagră și pantaloni de culoare neagră, vorbitoare de limba rusă, posibil însărcinată". Consiliul a constatat că angajații poliției s-au condus exclusiv de culoarea pielii petiționarei, ignorând celelalte trăsături specifice persoanei declarate suspecte și descrise în orientare, care puteau fi stabilite ușor la locul reținerii, precum cunoașterea limbii ruse. Consiliul a stabilit că angajații poliției au aplicat față de petiționară tehnica "profilării rasiale"(racial profiling).

Cauza nr. 241/2015, decizia din 30.05.2015

Petiționarul, persoană juridică cu sediul în or. Cantemir, a susținut că unităților sale comerciale, amplasate în or. Leova, i se aplică un regim fiscal mai puțin favorabil în comparație cu unitățile comerciale ale altor persoane juridice cu sediul în or. Leova.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 4 lit.a) și g) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de sediu al persoanei juridice cu unități comerciale în alte localități, la stabilirea taxelor locale.

Consiliul a constatat că diferența de tratament aplicată petiționarului la stabilirea cuantumului taxelor locale este nejustificată. Consiliul a subliniat că protejarea activității economice ale agenților economici locali vine în contradicție cu principiul protecției concurenței loiale. De asemenea, Consiliul a considerat că impunerea unei sarcini fiscale disproporționate, din considerentul contribuției inegale la bugetul local, contravine principiului așezării juste a sarcinilor fiscale prevăzut de art. 58 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

Cauza nr. 254/2015, decizia din 13.07.2015

Petiționara, părinte care locuiește separat de copiii săi, a invocat că Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei a stabilit un grafic de întrevedere cu copiii minorii care o dezavantajează în raport cu tatăl.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă discriminare pe criteriu de domiciliu al părintelui care locuiește separat de copil în realizarea drepturilor părintești.

Consiliul a observat că graficul întocmit are un caracter dezechilibrat, care acordă prioritate tatălui (cu care copiii aveau reședință comună la momentul întocmirii) și limitează nejustificat mama copilului în exercitarea drepturilor sale părintești.

Consiliul a stabilit că discrepanța majoră între părinți, în ceea ce privește orele de vizită cu copiii minori, este cauzată nu de genul părintelui, dar este determinată de domiciliu. Consiliul a notat că graficul de întrevederi dezavantajează părintele care locuiește separat de copii, recomandând aplicarea unor criterii clare și uniforme la întocmirea graficului de întrevederi.

Cauza nr. 267/2015, decizia din 28.08.2015

Această cauză vizează mesajul instigator la discriminare pe criteriu de orientare sexuală, exprimat prin intermediul mijloacelor de informare în masă. În mod special s-a solicitat a fi apreciate

următoarele exprimări "(...) leri a avut loc un marș al persoanelor, al minorităților cu orientare netraditională. Bine știm deja că de câțiva ani se organizează pe străzile capitalei un asemenea marș. Desigur, s-a lăsat și cu altercații, 6 persoane au fost reținute...., ce vreau să spun este că, într-un un stat cu adevărat ortodox acest marș nu ar fi avut loc, asta pentru că nici autoritățile și nici poporul nu ar fi permis acest lucru(...)".

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă instigare la discriminare pe criteriu de orientare sexuală.

Consiliul a stabilit că mesajul menționat mai sus cade sub incidența definiției instigării la discriminare. Consiliul a notat că orice grup social are dreptul la libertatea întrunirilor, chiar dacă mesajul promovat este unul nepopular atât timp, cât nu încalcă ordinea publică.

Consiliul a relevat că responsabili de difuzarea mesajului sunt atât autorul mesajului, precum și mijlocul de informare prin intermediul căruia a fost difuzat mesajul. Consiliul a explicat că moderatorul trebuie să conștientizeze că el este un formator de opinie și trebuie să depună maximă diligență atunci când își exprimă în eter opiniile, iar mijlocul de informare trebuie să se asigure că nici o persoană nu va abuza de spațiul de eter și nu îl va folosi ca unealtă prin care să recurgă la instigare la discriminare prin difuzarea mesajelor care țintesc într-un grup sau altul. Consiliul a mai subliniat că exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități, astfel, în contextul exprimării opiniilor este legitim să se includă obligația de a evita acele expresii care ofensează sau care ar determina o ingerință în drepturile altor persoane.

Cauza nr. 280/2015, decizia din 13.07.2015

Petiționarul a exprimat nemulțumirea față de recalificarea infracțiunii incriminate, ulterior extrădării sale.

Consiliul a declarat plângerea inadmisibilă în conformitate cu pct. 42 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298/2012.

Consiliul a notat că potrivit prevederilor Legii cu privire la asistența juridică internațională în materie penală nr. 371 din 01.12.2006, verificarea corespunderii dispozițiilor tratatului internațional și/sau a respectării garanțiilor fundamentale în procedură de extrădare ține de competența Procuraturii Generale sau, după caz, a Ministerului Justiției. În aceste condiții, Consiliul a constatat că plângerea înaintată nu ținea de competența sa.

Cauza nr. 284/2015, decizia din 21.07.2015

Această cauză vizează examinarea declarațiilor sexiste și ageiste ale primarului capitalei făcute publice în cadrul unei conferințe de presă.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 4 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, faptele examinate reprezintă instigare la discriminare pe criteriu de sex și vârstă.

Consiliul a subliniat că libertatea de exprimare este una din libertățile fundamentale, dar că aceasta nu are un caracter absolut. Ea poate și trebuie să fie restrânsă atunci când formele de exprimare a ideii, informației sau opiniei capătă forma unui discurs instigator la discriminare. Consiliul a relevat că politicianii în cazul declarațiilor poartă un grad mai mare de responsabilitate, datorită efectelor și impactului semnificativ asupra persoanelor.

Consiliul a constatat că reclamatul, prin declarațiile sale, a dat dovadă de sexism față de bărbați și față de femei în politică făcând uz de prejudecăți privind ceea ce este potrivit pentru un bărbat

și nepotrivit pentru o femeie în politică. Consiliul a subliniat că reclamatul a umilit imaginea unei femei politician prin invitarea publicului să o aprecieze prin prisma sexului și a vârstei acesteia. Consiliul nu a putut trece cu vederea nici faptul că, printr-o singură declarație, reclamatul a comis sexism și față de bărbați în politică, umilindu-i pentru că acceptă drept lider o femeie. Consiliul a apreciat aceste declarații drept unele care promovează abordările patriarhale în societate, cu tendința de a diminua egalitatea de gen.

Cauza nr. 286/2015, decizia din 28.09.2015

Această cauză vizează instalarea pe teritoriul unui spital al Memorialului Copilului Nenăscut, care înfățișează o femeie îngenuncheată în fața unui copil ce stă în picioare, încercând să o mângâie cu mâna dreaptă. Petiționarele au considerat că monumentul va cauza o presiune psihologică asupra femeilor care, din diferite motive, au recurs la întreruperea sarcinii. Petiționarele au menționat că această presiune ar reprezenta o hărțuire continuă a femeilor care au avut sau intenționează să aibă întreruperi de sarcină, având drept efect lezarea demnității acestora pe criteriul de sex.

Consiliul a constatat că, în conformitate cu art. 1, 2 și 3 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, imaginea monumentului "Memorialul Copilului Nenăscut" reprezintă hărțuire a femeii pe criteriu de sex.

Consiliul a reținut că acțiunile deplânse se încadrează în dreptul la exprimare publică a gândirii și a opiniei. Forma de exprimare a gândirii și a opiniei aleasă în acest caz fiind executarea monumentului și amplasarea acestuia într-un spațiu public.

Totodată, s-a menționat că libertatea de exprimare nu este una absolută, ea poate și trebuie să fie restrânsă atunci când formele de exprimare a ideii, informației sau opiniei devin ofensatoare și degradante, de natură să lezeze demnitatea umană, în cazul de față – demnitatea femeilor. Consiliul nu a pus la îndoială legalitatea scopului urmărit, cel de a reduce numărul avorturilor, însă a constatat lipsa relației rezonabile de proporționalitate între mijloacele utilizate și obiectivul avut în vedere.

Consiliul a menționat că întreruperea sarcinii intervine și la indicațiile medicale, atunci când viața femeii este pusă în pericol sau drept consecință a presiunilor exercitate asupra acesteia. Consiliul a constatat că în situațiile menționate monumentul nicicum nu-și justifică scopul, dar, dimpotrivă, acesta va putea cauza presiuni psihologice grave femeilor care au trăit o astfel de experiență independent de voința lor.

Cauza nr. 290/2015, decizia din 13.07.2015

Petiționarul a susținut că a devenit victima discriminării pe criteriile de origine etnică, limbă și statut social. Petiționarul a indicat că acțiunile discriminatorii s-au manifestat prin refuzul instanței de a-i elibera copia încheierii motivate privind respingerea cererii de recuzare a grefierului, atunci când s-a adresat cu cerere întocmită în limba de comunicare interetnică (limba rusă). Petiționarul a precizat că copia încheierii motivate a fost înmănată acestuia, doar după depunerea unei cereri în limba de stat.

Consiliul a declarat plângerea inadmisibilă în conformitate cu pct. 42 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298/2012.

Consiliul nu stabilit impedimente în realizarea drepturilor indicate în plângere atâta timp, cât cererea petiționarului a fost satisfăcută. Consiliul a notat și lipsa legăturii cauzale dintre criteriile invocate și tratamentul deplâns, subliniind că posedarea ambelor limbi de către petiționar, nu creează nici o barieră în realizarea drepturilor sale procesuale.

Cauza nr. 293/2015, decizia din 28.09.2015

Petiționara a invocat o instigare la discriminare față de persoanele de etnie romă în două articole plasate în spațiul media prin precizarea etniei infractorului la descrierea infracțiunii săvârșite.

Examinând materialele cauzei, Consiliul a stabilit că doar în una din cele două situații prezentate de către petiționară se atestă o instigare la discriminare.

În situația de neconstatare a faptului de discriminare, Consiliul a reținut că știrea a avut un caracter informativ, nu și apreciativ, conținând doar o expunere a informațiilor obținute pe baza comunicatului Inspectoratului General de Poliție, fără a fi incluse aprecieri sau concluzii proprii, care ar evidenția etnia infractorilor.

Consiliul a stabilit că etnia presupușilor infractori nu a fost menționată nici în titlul articolului, nici în părțile din text redactate de jurnalistul care a scris știrea. În cazul de constatare a instigării la discriminare, Consiliul a remarcat evidențierea etniei presupușilor infractori în titlurile și în textele articolelor vizate. Consiliul a considerat că informația privind etnia infractorilor era o măsură neproportională scopului urmărit de a informa societatea despre riscurile cetățenilor de a se pomeni în rândurile victimelor traficului de persoane.

Cauza nr. 307/2015, decizia din 09.10.2015

Petiționarul, nefiind de acord cu decizia Curții Supreme de Justiție, a invocat discriminare pe criteriu de obiectivitate și egalitate de tratament în exercitarea dreptului de a beneficia de facilitățile fiscale prevăzute de legislația națională, deoarece anterior în cauze similare cu ale acestuia instanța supremă a dat soluții diametral opuse.

Consiliul a declarat plângerea inadmisibilă în conformitate cu pct. 42 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298/2012.

Consiliul a notat că nu poate analiza statuările instanțelor judecătorești și nu se poate pronunța asupra modalității de interpretare și aplicare a legii de către instanțele judecătorești. Consiliul a relevat prevederile art. 114 din Constituția Republicii Moldova, care statuează că justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești și este exclusă posibilitatea desfășurării activității de jurisdicție de către alte structuri sau de către alte persoane, ori instituții.